

samk

Satakunnan ammattikorkeakoulu
Satakunta University of Applied Sciences

TUUKKA KANSA

Turvallisuusjohtaminen osaksi tapahtumaturvallisuutta

CAFÉ SALI EVENTS

JOHTAMISEN JA PALVELULIIKETOIMINNAN
YAMK-TUTKINTO-OHJELMA
2024

TIIVISTELMÄ

Kansa, Tuukka: Turvallisuusjohtaminen osaksi tapahtumaturvallisuutta
Opinnäytetyö, ylempi AMK
Johtamisen ja palveluliiketoiminnan YAMK-tutkinto-ohjelma
Joulukuu 2024
Sivumäärä: 72

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli tutkia turvallisuusajattelua ja turvallisuusjohtamista yleisötilaisuuksien järjestämisen näkökulmasta, keskittyen erityisesti Cafe Sali Rauma Oy:n tarpeisiin. Työn tavoitteena oli kehittää yritykselle lähtökohtia turvallisuusajatteluun yleisötilaisuuden järjestämisen näkökulmasta, ottaen huomioon nykyaikaiset turvallisuushaasteet ja riskienhallinnan merkitys. Tutkimuksessa hyödynnettiin kvalitatiivisia menetelmiä, mukaan lukien osallistuvaa havainnointia ja teemakeskustelua, jotka auttoivat syventämään ymmärrystä turvallisuusjohtamisen näkökulmista ja toimeksiantajan turvallisuuskulttuurista.

Opinnäytetyön avulla selvisi, että vaikka Cafe Sali onkin panostanut merkittävästi turvallisuuteen, on yleisötilaisuuksien järjestämiseen liittyvä turvallisuusajattelu alue, jossa yritys voi edelleen kehittyä. Työssä tunnistettiin useita keskeisiä turvallisuushaasteita ja riskienhallintastrategioita, jotka voivat auttaa yritystä parantamaan turvallisuuskulttuuriaan ja vähentämään riskejä toiminnassaan, erityisesti yleisötilaisuuksien järjestäjänä. Työssä esitetään suosituksia turvallisuussuunnitelman parantamiseksi, mukaan lukien tehokkaampi viestintä, henkilöstön koulutus, turvallisuusteknologian hyödyntäminen sekä yhteistyön lisääminen viranomaisien ja muiden sidosryhmien kanssa.

Johtopäätöksenä todetaan, että jatkuvalla kehityksellä, koulutuksella ja yhteistyötä kehittämällä Cafe Sali voi parantaa tapahtumiensa turvallisuutta, vahvistaa mainettaan vastuullisena tapahtumanjärjestäjänä ja varmistaa liiketoimintansa turvallisuuden mahdollisimman tehokkaasti. Opinnäytetyö tarjoaa arvokkaita oivalluksia ja käytänteitä, jotka ovat hyödynnettävissä laajemmin yleisötilaisuuksien turvallisuusjohtamisen alueella.

Avainsanat: yleisötilaisuudet, turvallisuusjohtaminen, riskienhallinta, turvallisuuskulttuuri, turvallisuussuunnitelma, kriisiviestintä

Abstract

Kansa, Tuukka: Security Management as Part of Event Safety
Master's thesis
Master's Degree Programme in Management and Service Business
December 2024
Number of pages: 72

The purpose of this thesis was to explore the concept of safety thinking and safety management from the perspective of organizing public events, with a special focus on the needs of Cafe Sali Rauma Oy. The goal was to develop a guide for the company on safety thinking in the context of organizing public events, considering modern safety challenges and the importance of risk management. Qualitative methods were utilized in the study, including participatory observation and thematic interviews, which helped deepen the understanding of safety management perspectives and the client's safety culture.

The thesis revealed that although Cafe Sali has significantly invested in safety, the safety thinking related to organizing public events is an area where the company can continue to develop. Several key safety challenges and risk management strategies were identified, which can help the company improve its safety culture and reduce risks in its operations, especially as an organizer of public events. Additionally, recommendations for improving the safety plan were developed, including more effective communication, staff training, more efficient use of technology for safety, and increased cooperation with authorities and other stakeholders.

In conclusion, it is stated that through continuous development, training, and enhancing cooperation, Cafe Sali can significantly improve the safety of its events, strengthen its reputation as a responsible event organizer, and ensure the safety of its business operations. The work also provides valuable insights and practices that can be utilized more broadly in the field of safety management for public events.

Keywords: public events, safety management, risk management, safety culture, safety plan, crisis communication

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	6
2 KEHITTÄMISTYÖN TAUSTA JA TAVOITTEET	8
2.1 Toimeksiantajayritys	8
2.2 Toimeksiantajayrityksen turvallisuuskonsepti.....	9
2.3 Lähestymistapa	11
2.4 Aineistonkeruu.....	12
2.5 Teoreettinen viitekehys	14
2.6 Tutkimuskysymykset	17
2.7 Tutkimuksen tavoitteet	18
2.8 Toimeksiantajan konseptiin liittyvät turvallisuusosat	19
3 TURVALLISUUSHAASTEET JA RISKIENHALLINTA TILAISUUKSISSA.	21
3.1 Eräitä turvallisuuspoikkeamia ja niistä havaittuja asioita.....	23
3.1.1 Ajoneuvoiskut väkijoukkoon	24
3.1.2 Tilapäisrakenteet sään armoilla.....	24
3.1.3 Hallitsemattomat väkijoukon liikkeet.....	26
3.2 Yleisimmät turvallisuushaasteet tapahtumissa.....	28
3.3 Terrori-iskujen uhka ja sen vaikutus tapahtumiin	29
3.4 Pelastustoimen vastuut ja niiden sisällyttäminen tapahtumiin.....	30
3.5 Jälkihoidon ja purkukeskustelun merkitys tapahtumaturvallisuudelle .	31
3.6 Riskianalyysin ja turvallisuussuunnitelman merkitykset tapahtumajärjestelyissä ja riskienhallinnassa.....	32
3.7 Riskien tunnistaminen ja riskianalyysi	34
4 YLEISÖTILAISUUDEN TURVALLISUUSSUUNNITELMA	38
4.1 Turvallisuussuunnitelman periaatteet.....	38
4.2 Tapahtumaturvallisuuden konseptointi.....	39
4.3 Turvallisuussuunnitelman sovittaminen toimeksiantajayrityksen tarpeisiin	40
4.4 Turvallisuuden integroiminen tilaisuuden suunnitteluprosessiin.....	42
4.5 Luvat ja säännöt toimeksiantajayrityksen kontekstissa	43
4.5.1 Poliisi	43
4.5.2 Pelastustoimi	45
4.5.3 Muut viranomaiset	47
4.5.4 Yhteistyö sidosryhmien kanssa	49
4.5.5 Yleisön osallistaminen turvallisuussuunnitteluun.....	50
5 TURVALLISUUSTOIMENPITEET JA -TEKNIIKAT	52

5.1 Turvallisuushenkilöstö	52
5.1.1 Henkilöstön koulutus ja suunnitelmien implementointi	53
5.2 Kulunvalvonta ja turvatarkastukset.....	54
5.3 Teknologian rooli turvallisuudessa toimeksiantajayrityksen näkökulmasta	55
5.4 Viestintä.....	56
5.4.1 Kriisi- ja hätäviestintä.....	56
5.4.2 Viestintä tapahtuman aikana	58
5.4.3 Sosiaalinen media turvallisuusvälineenä.....	58
6 JOHTOPÄÄTÖKSET	60
6.1 Analyysi toimeksiantajan turvallisuusajattelusta.....	60
6.2 Hyvät käytänteet.....	61
6.3 Turvallisuusjohtamisen rooli organisaation kehittämisessä.....	62
6.4 Yhteenvedo löydöksistä	63
6.5 Turvallisuuden parantamisen mahdollisuudet.....	65
6.6 Perehdytys- ja turvallisuussuunnitelmien parantaminen	67
6.7 Jatkotutkimusehdotukset.....	69
6.8 Tutkimuksen luotettavuus.....	70
LÄHTEET	73

1 JOHDANTO

Opinnäytetyö liittyy johtamiseen ja palveluliiketoimintaan, tarkemmin kuvailtuna turvallisuusjohtamiseen. Turvallisuuden yleistä määritelmää pidetään hyvin tunnettuna sen monipuolisesta merkityksestä huolimatta. Termin laaja tunnettuus ja esillä olo esimerkiksi mediassa voi johtaa oletukseen, että turvallisuus ymmärretään samalla tavalla. Turvallisuuteen liittyviä asioita on kuitenkin laaja määrä, joten niiden yksilöiminen voi auttaa ymmärtämään kuvaa kokonaisturvallisuudesta. (Hollnagel, 2014, s. 1–2.)

Termi "turvallisuus" pohjautuu latinankieliseen termiin *salūs* [salvus], ja sillä viitataan turvalliseen tilaan. *Salūs* on latinalainen substantiivi, joka tarkoittaa hyvinvointia, turvallisuutta ja pelastusta. Se kattaa sekä fyysisen että henkisen turvan, suojan vaaroilta ja elämän pelastamisen kriittisissä tilanteissa. (Muel-ler, 2012, s. 362.) Tarkempi määritelmä voisi olla, että se on järjestelmän ominaisuus tai laatutekijä, joka on välttämätön ja riittävä varmistamaan, että haitallisten tapahtumien määrä on hyväksyttävän alhainen työntekijöille, yleisölle ja ympäristölle. Määritelmä on helppo ymmärtää, mutta sitä on kuitenkin mahdollista tulkita eri tavoin. Kuvaus "haitallisten tapausten hyväksyttävä määrä" avaa turvallisuusteoriaa melko kattavasti, sillä se ei yksilöi substanssia. Kuvaus antaa tutkimukselle sijaa näkökulman laajentamiseen, jonka ainut yksilöivä tekijä on toimeksiantajan konsepti. (Hollnagel, 2014, s. 1–2.)

Turvallisuutta pidetään tärkeänä sekä yksilön, yritysten sekä yhteisöjen näkökulmista. Turvallisuuteen liittyvät asiat ovat läsnä kaikessa mitä teemme tai mitä aistimme. Vaikka turvallisuus on yhteinen asia, niin lopulta yksilö on itsensä tärkein vastuuhenkilö turvallisuuskysymyksiin liittyvässä päätöksenteossa. Emme usein pysty täysin vaikuttamaan omiin ratkaisuihimme turvallisuuskysymyksiin liittyen, sillä saatamme itsemme usein välillisesti toisen ihmisen turvallisuussegmentin sisälle. Tästä hyvänä esimerkkinä on erilaiset

tilaisuudet, joissa järjestäjä on vastuussa yksilöön vaikuttavista turvallisuusjärjestelyistä.

Opinnäytetyön tarkoituksena on auttaa toimeksiantajaa ymmärtämään turvallisuutta omana kokonaisuutenaan, jotta se voidaan ottaa yhtenä segmenttinä luontevaksi osaksi kokonaisjohtamista. Turvallisuus on käsite, jota on sen laaja-alaisuuden vuoksi mahdotonta hallita täysin. Usein puhutaankin turvallisuuden hallinnan tasoista, kuten siedettävästä riskistä, ja esimerkiksi turvallisuuden palauttamisesta jollekin tasolle. Turvallisuusriskejä voidaan vähentää ja pyrkiä minimoimaan, mutta täysin turvallista tilaa on hyvin hankala saavuttaa. Koska täysin turvallista tilaa ei ole, on syytä käsitellä siihen liittyviä aiheita, kuten riskienhallintaa, varautumista ja kriisiviestintää.

2 KEHITTÄMISTYÖN TAUSTA JA TAVOITTEET

2.1 Toimeksiantajayritys

Tämän opinnäytetyön toimeksiantajana toimii Cafe Sali Rauma Oy, jonka toiminnasta vastaa yrittäjä Iida Lampi. Vuodesta 2008 asti Rauman vanhassa kaupunginosassa toiminut Café Sali työllistää vakituisesti noin 12 henkilöä. Tähän sisältyy yrittäjän lisäksi hallinnollinen toimistotyöntekijä, kaksi kokkia sekä kahdeksan asiakaspalveluhenkilöä. Lisäksi yritys palkkaa säännöllisesti kausi- ja tapahtumatyöntekijöitä. Pääliiketoimintana on kahvila- ja ravintolapalvelut, mutta niiden ohella yritys tuottaa tapahtuma- ja cateringpalveluita Satakunnan alueella lisänimellä Café Sali Events. Kahvilan tiloissa on erillinen lounasravintola sekä erillinen kabinetti, keittiö, toimistotilat sekä kahvilan pääasiatalliset asiakastilat. Yrityksen tiloissa on 120 asiakaspaikkaa.

Kahvila sijaitsee 100 vuotta vanhassa jugend-tyylisessä rakennuksessa, johon on myöhemmässä vaiheessa rakennettu lisäosa. Kahvila sijaitsee rakennuksen alkuperäisessä osassa. Kahvilan pääsisäänkäynnin edustalla on kesän sesonkiaikana ulkoilmaterassi, jota ympäröivät Rauman kaupungin tuottamat kukkaistutuksin koristellut ajoesteet.

Café Sali tarjoaa Satakunnan alueella yksilöllisiä tapahtumakokemuksia sekä yrityksille että yksityisille. Erikoistumalla tähän liiketoimintaan Café Sali on luonut konseptin, jonka avulla se tuottaa pienempien yksityisjuhlien lisäksi suurempia yritysjuhlia. Yrityksessä ollaan ylpeitä siitä, että se on noteerattu tapahtumatuottajana paikallisissa suuryrityksissä. Yrityksestä kerrotaan, että sen on onnistunut luomaan unohtumattomia hetkiä myös mittavimmissa lähes tuhattonen osallistujan yritysjuhlissa. (Iida Lammen henkilökohtainen tiedonanto 9.11.2023.)

Yrittäjä Iida Lampi kertoo yrityksen panostavan yksityiskohtiin, jotta jokainen tapahtuma olisi persoonallinen ja ainutlaatuinen. Hänen mukaansa Café Sali ei ole ainoastaan suurten juhlien mestari, vaan tarjoaa myös intiimejä

yksityistilaisuuksia, kuten romanttisia hääjuhlia, perhejuhlia ja pienempiä yritystapahtumia. Kahvilan tunnelmallisissa tiloissa on järjestetty esimerkiksi yksityisiä cocktail-iltoja, tiimipalavereita ja syntymäpäiväjuhlia. ”Luomme jokaiseen tapahtumaan persoonallisen ilmeen ja tarjoamme laadukasta palvelua, joka tekee tilaisuuksista ikimuistoisia. Café Salin valikoituvan juhlan tai tilaisuuden järjestäjäksi silloin, kun asiakas haluaa tehdä tapahtumastaan erityisen ja vaivattoman.” (Iida Lammen henkilökohtainen tiedonanto 9.11.2023.)

2.2 Toimeksiantajayrityksen turvallisuuskonsepti

Toimeksiantajayrityksessä on ymmärretty saavutetun markkina-aseman tarkoittavan myös panostusta turvallisuusajatteluun. Turvallisuuden heikentyminen tai laiminlyönti vaikuttaa yritystoimintaan aina negatiivisesti esimerkiksi maineenhallinnan näkökulmasta tai tyytymättömyytenä asiakkaissa tai työntekijöissä. Välillistä vaikutusta voi olla myös viranomaisten puuttuminen turvallisuuspuutteisiin.

Työympäristössä johdettua turvallisuutta voidaan kutsua kokonaisuutena työturvallisuudeksi. Café Salin työturvallisuussuunnitelmat ja työturvallisuuden seuranta ovat lainmukaiset ja yksilöllisesti suunnitellut. Erityisesti toimeksiantajan positiivinen suhtautuminen asiakasturvallisuuteen on esimerkillistä, sillä turvallisuuskokonaisuus jää tutkijan havaintojen mukaan monissa yrityksissä joko vaatimattomalle ja usein ainoastaan lain vaatimalle tasolle. Lain tai asetuksen mukaisia asiakasturvallisuustekijöitä ovat esimerkiksi esteettömyys ja varapoistumisteiden merkinnät osana paloturvallisuutta (Maankäyttö- ja rakennuslaki 132/1999, 17 luku 117 e § ja 117 b §). Lain vaatimien turvallisuustekijöiden ulkopuolelle jäävät erityiset turvallisuustekijät, joita Café Salissa ovat esimerkiksi kattava valvontakamerajärjestelmä, kesäkauden terassin edustan ajoesteet ja vartiointipalvelut. (Iida Lammen henkilökohtainen tiedonanto 9.11.2023.) Pelkkä turvallisuustoimia parantavien tekijöiden, kuten tallentavan valvontakamerajärjestelmän tai kattavan vartiointipalvelun, lisääminen ei riitä kattamaan henkilökunnan vastuuta turvallisesta tilasta. Henkilökunnan on osattava toimia turvallisuuspoikkeaman aikana. Toimeksiantaja on laatinut

2.3 Lähestymistapa

Opinnäytetyön aihetta tutkitaan kvalitatiivisten tutkimusmenetelmien avulla tapaustutkimuksena, jonka pääpaino on hyödyn tavoittelussa. Tärkeimpinä menetelminä ovat osallistuva havainnointi ja teemakeskustelut. Nämä menetelmät auttavat syventämään ymmärrystä siitä, miten toimeksiantaja hahmottaa turvallisuuteen liittyvät näkökulmat yleisötilaisuuksien järjestämisessä sekä tuovat esiin käytännön esimerkkejä, kehittämisehdotuksia ja näkemyksiä onnistuneen turvallisuusstrategian rakentamiseksi. (Eriksson & Koistinen, 2014, s.11.)

Opinnäytetyö on tutkimusperustainen kehittämistyö, jossa hyödynnetään ekstensiivisen tapaustutkimuksen lähestymistapaa. Tutkimustapa keskittyy turvallisuuden tarkasteluun osana yrityksen kokonaisjohtamista. Tämä lähestymistapa sopii hyvin työhön, sillä laadullinen tutkimus mahdollistaa turvallisuuden monimuotoisten ilmiöiden tarkastelun toimeksiantajan tarpeita ja toimintaympäristöä ajatellen. Tapaustutkimus itsessään on systemaattinen ja kattava menetelmä, joka mahdollistaa syvällisen ymmärryksen yksittäisestä tapauksesta tai tapausryhmästä. Ekstensiivinen tapaustutkimus pyrkii tunnistamaan yhteisiä ominaisuuksia ja malleja ilmiöille tai prosesseille vertailun kautta. Tutkimustavan tavoitteena on kehittää uusia teoreettisia ideoita ja käsitteitä sekä testata, täydentää tai luoda teoreettisia selitysmalleja. Menetelmän pääpainona on teoreettisten käsitteiden tutkimuksessa, jonka avulla pyritään syventämään ymmärrystä tosielämän ilmiöistä. (Eriksson & Koistinen, 2014, s. 20–21.)

Tapaustutkimuksen historialliset juuret ovat antropologiassa ja sosiologiassa, ja sitä on käytetty menetelmänä hyvin laaja-alaisesti. Tapaustutkimus on ollut menetelmänä monissa merkittävässä tutkimuksessa, kuten Malinowskin Trobriand-saarten antropologisessa tutkimuksessa ja LePlayn sosiologisessa perhetutkimuksessa. Menetelmä antaa mahdollisuuden avaraan näkökulmaan monipuolisten ilmiöiden ja prosessien perusteellisessa ymmärtämisessä. (Creswell, 2013, s. 130–131.)

Laadullisten tapaustutkimusten keskeisiä piirteitä ovat tapauksen tunnistaminen, tutkimuksen tarkoitus, syvällinen ymmärrys, erilaiset analyysimenetelmät, tapauksen kuvaus ja johtopäätösten muodostaminen. Tapaustutkimus voi keskittyä yksittäiseen tai useisiin tapauksiin, ja sen tavoitteena voi olla joko ainutlaatuisen tapauksen kuvaaminen tai tietyn ongelman ymmärtäminen. Hyvä tapaustutkimus tarjoaa syvällisen ymmärryksen tapauksesta ja päättyy tutkijan tekemiin johtopäätöksiin tapauksen kokonaismerkityksestä. (Creswell, 2013, s. 133–135.)

2.4 Aineistonkeruu

Tässä opinnäytetyössä tutkimustietoa kerättiin osallistuvan havainnoinnin ja teemakeskustelujen avulla, mikä tarjosi syvällisen ja käytännönläheisen lähestymistavan yrityksen turvallisuuskäytäntöjen tutkimiseen.

Osallistuva havainnointi on tutkimusmenetelmä, jossa tutkija kerää tietoa osallistumalla aktiivisesti tutkittavan yhteisön arkeen ja vuorovaikutukseen. Tämä menetelmä tarjoaa syvällistä ymmärrystä yhteisön toiminnasta, sen sosiaalisista ja kulttuurisista piirteistä sekä hiljaisesta tiedosta, joka välittyy käytännön tekemisen kautta. Se on erityisen hyödyllinen silloin, kun tutkittavasta yhteisöstä tai aiheesta on vain vähän tietoa tai kun tieto ilmenee pääosin sanattomana osaamisena. Pitkäaikainen havainnointi toimeksiantajan yhteisössä mahdollistaa tällaisen tiedon kartoituksen ja dokumentoinnin ajan kuluessa, mikä voi paljastaa havaintoja, jotka jäisivät lyhyemmässä tutkimuksessa huomaamatta. Lisäksi se tarjoaa mahdollisuuden tarkastella, miten tutkittavat muokkaavat toimintaansa tutkijan ollessa läsnä, mikä voi antaa arvokasta lisätietoa yhteisön toimintatavoista ja merkityssuhteista. Tämä tekee menetelmästä erittäin sopivan toimeksiantajan tarpeisiin monipuolisen ja syvällisen tiedon keräämisessä (Vilka, 2021, s. 114–116).

Osallistuvaa havainnointia on toteutettu toimeksiantajan turvallisuuskonsultoinnin kautta vuodesta 2008 lähtien, mikä on mahdollistanut turvallisuuden tarkastelun osana päivittäistä yritystoimintaa ja tapahtumajärjestelyjä.

Pitkäaikainen työskentely toimeksiantajan kanssa on tarjonnut tutkijalle kattavan näkymän yrityksen turvallisuusprosesseihin, käytäntöihin ja niihin liittyviin haasteisiin. Tutkija on ollut mukana muun muassa yritystapahtumien järjestämisessä sekä turvallisuuskäytäntöjen kehittämässä, mikä on tarjonnut käytännön tietoa esimerkiksi riskienhallinnasta, sidosryhmäyhteistyöstä ja lain-säädännön vaatimusten noudattamisesta ja soveltamisesta osana yrityksen toimintaa. Tutkija on toteuttanut useita turvallisuussuunnitelmia yhteistyössä toimeksiantajayrityksen kanssa eri tapahtumiin. Turvallisuuskonsultointi on ollut toimeksiantajalle tietoinen ratkaisu, eli se on toteutunut pääasiassa lähes ulkoistetussa muodossa. Toimeksiantaja ei ole kehittänyt turvallisuusjohtamisen tasoa niin pitkälle, että esimerkiksi turvallisuussuunnitelmien laatiminen kokonaan sisäisesti olisi luonteva osa yrityksen toimintaa.

Teemakeskuskuustelu on joustava menetelmä, jossa tutkimusongelman keskeiset aiheet toimivat keskustelun ohjenuorana. Vastaajalla on mahdollisuus käsitellä teemoja vapaasti ja luonnollisessa järjestyksessä, mikä mahdollistaa syvällisen tiedon keräämisen. Menetelmä soveltuu hyvin laadulliseen tutkimukseen ja on erityisen hyödyllinen, kun tutkittavasta aiheesta on vähän ennakkotietoa. Tässä tutkimuksessa lähestymistapa tarjoaa hyvän tavan kartoittaa monipuolisesti toimeksiantajan näkemyksiä ja kokemuksia turvallisuudesta. Teemakeskuskuustelut sisälsivät tässä tutkimuksessa esiintyviä turvallisuusaiheita, ja niistä syntyi lukuisia turvallisuusjohtamisen osa-alueita syventäviä keskusteluja. (Vilka, 2021, s. 100.)

Teemakeskuskuustelut toivat tutkimukseen syventävää tietoa keskeisten toimijoiden näkökulmista. Teemakeskuskuustelut pidettiin Café Salin tiloissa 9. ja 20.11.2023 sekä 16.6.2024. Keskusteluissa oli tutkijan lisäksi läsnä Café Salin pitkäaikainen henkilöstöpäällikkö ja nykyinen konsultti Linda Sallmén sekä yrittäjä lida Lampi. Keskustelut liittyivät Café Salin järjestämien tapahtumien tapahtumaturvallisuuteen sekä turvallisuusjohtamiseen. Keskusteluissa selvitettiin Lammen ja Sallménin käsityksiä turvallisuusstrategian merkityksestä ja käytännön toteutuksesta sekä siitä, miten turvallisuus nivoutuu yrityksen tavoitteisiin ja asiakaskokemukseen.

Lampi tarjosi tutkimukseen arvokasta tietoa erityisesti strategisesta johtamisesta ja päätöksenteosta turvallisuuden näkökulmasta. Tämän tiedon avulla voidaan ymmärtää, millaisia odotuksia ja tavoitteita yrityksen johdolla on turvallisuuden suhteen ja miten turvallisuutta pyritään kehittämään osana liiketoimintastrategiaa.

Sallmén puolestaan toi käytännönläheistä näkökulmaa turvallisuuden toteuttamiseen operatiivisessa toiminnassa. Hänen ajatuksistaan saatiin tutkimukseen tietoa muun muassa siitä, miten turvallisuutta sovelletaan ravintola- ja tapahtumaympäristössä, millaisia haasteita turvallisuustyöhön liittyy ja miten työntekijät on koulutettu turvallisuustoimien toteuttamiseen. Keskusteluissa on käsitelty myös sidosryhmäyhteistyön käytäntöjä ja sitä, miten turvallisuusviesintää hoidetaan yrityksen sisällä sekä yhteistyössä viranomaisten kanssa. Keskusteluista saadut tiedot syventävät ymmärrystä siitä, miten turvallisuuspolitiikka ja riskienhallintakäytännöt kohtaavat käytännön työssä.

2.5 Teoreettinen viitekehys

Teoreettinen viitekehys toimii tutkimuksen perustana ja ohjaa sen tarkastelun kulkua. Se määrittelee tärkeimmät käsitteet ja teoriat, jotka auttavat tutkimusongelman jäsentämisessä ja ymmärtämisessä. Teoreettinen viitekehys ohjaa aineiston tarkastelua ja tukee tulosten selittämistä ja yhteyksien luomista aikaisempaan tutkimukseen. Viitekehystä noudattamalla taataan tutkimuksen johdonmukaisuus sekä varmistetaan tulkintojen selkeys ja johdonmukaisuus. Viitekehyksellä varmistetaan, että tutkimuksessa käytetyt käsitteet ja teoriat ovat oikein valittuja ja että tutkimustulokset voidaan liittää laajempaan teoreettiseen kontekstiin (Vilkka, 2021, s. 29–32).

Tutkimuksen teoreettinen viitekehys on kohdistettu yleisötilaisuuksien järjestämisen turvallisuuskulttuurin ymmärtämiselle, erityisesti painottuen turvallisuushaasteisiin ja riskien arviointiin. Teoreettinen viitekehys kietoutuu tiukasti turvallisuuskulttuurin keskeisten elementtien ympärille: lainsäädäntö, riskienhallinta ja turvallisuusjohtaminen. Kolme toisiinsa kytkeytyvää pääelementtiä

muodostavat kokonaisuuden, jonka avulla toimeksiantaja voi syventää turvallisuuden ymmärrystä ja edelleen sisällyttää ne osaksi strategista suunnittelua ja johtamista.

Lainsäädäntö on keskeinen osa yritysten turvallisuuden varmistamista, sillä se määrittelee velvoitteet, joiden avulla pyritään turvaamaan niin henkilöstön, asiakkaiden kuin ympäristönkin hyvinvointi. Erilaiset lait, asetukset ja suositukset ohjaavat yrityksiä toteuttamaan toimenpiteitä, joilla minimoidaan riskit ja pyritään ennaltaehkäisemään vaaratilanteet. Lainsäädännön kautta yrityksille annetaan selkeät raamit, joiden sisällä turvallisuuskulttuuri voi kehittyä. Pelkkä lain noudattaminen ei kuitenkaan riitä, vaan yritysten on tärkeää sisällyttää riskienhallinta ja turvallisuusjohtaminen liiketoiminnan päivittäiseen suunnitteluun, jotta turvallisuus on kattavaa ja ennakoivaa kaikissa tilanteissa. Näin varmistetaan, että yrityksillä on valmius reagoida erilaisiin turvallisuusuhkiin tehokkaasti ja ennaltaehkäisevästi. Lainsäädännön avulla asetetaan velvoitteita, joilla pyritään varmistamaan yrityksen toiminnan turvallisuus henkilöstölle, asiakkaille ja ympäristölle. Työnantaja vastaa organisaation turvallisuusjohtamisen kokonaisuudesta. Turvallisuuteen liittyvät lait, asetukset ja suositukset ohjaavat yrityksiä toteuttamaan toimenpiteitä, joilla pyritään turvalliseen toimintaan ja ehkäisemään vaaratilanteita. Lainsäädännössä huomioidaan erilaiset turvallisuusriskit ja velvoitetaan yritykset huomioimaan ne osana toimintaa. Laki tarjoaa pohjan, jolle turvallisuuskulttuuri voi rakentua. Pelkkä sääntöjen noudattaminen ei kuitenkaan riitä, vaan yrityksen on tärkeää ottaa riskienhallinta ja turvallisuusjohtaminen osaksi liiketoiminnan suunnittelua, jolloin varmistetaan ennaltaehkäisevät ja kattavat turvallisuustoimet kaikissa tilanteissa. (STM, 2002.)

Riskienhallinta täydentää lainsäädäntöä ja tuo systemaattisen lähestymistavan uhkien tunnistamiseen, arviointiin ja hallintaan. Riskianalyysimenetelmät, kuten riskimatriisit, auttavat arvioimaan tapahtumien turvallisuusriskejä. Riskianalyysin avulla voi huomioida sekä todennäköisyyden että riskin vakavuuden, mikä helpottaa tietoon perustuvien päätösten tekemistä. Ennakoiva riskienhallinta on erityisen tärkeää yleisötapahtumissa, joissa yllättävät tilanteet voivat nopeasti muuttua merkittäviksi turvallisuusongelmiksi. Riskienhallinta

mahdollistaa myös tapahtumapaikan fyysisten ominaisuuksien ja yleisön käyttäytymisen ennakoivan huomioimisen. Riskienhallinta alkaa periaatteiden määrittämisellä ja etenee rakenteiden luomiseen, jotka tukevat systemaattista toimintaa. Organisaation riskienhallinnan periaatteet ja rakenteet luovat perustan, joka on oltava olemassa tai rakennettava ennen riskienhallinnan toteuttamista. Tärkeimpiin periaatteisiin kuuluvat organisaation arvon luominen ja sen säilyttäminen. (Juvonen ym., 2023, s. 9–10.)

Turvallisuusjohtaminen on prosessi, joka perustuu työturvallisuuslakiin ja kattaa sekä operatiivisen että strategisen toiminnan. Turvallisuusjohtamisen kokonaisuuteen sisältyvät turvallisuuden suunnittelu, toteutus, seuranta ja jatkuva kehittäminen, ja sen tavoitteena on varmistaa turvallinen työympäristö kaikilla tasoilla. Turvallisuusjohtaminen ei rajoitu vain lain vähimmäisvaatimusten täyttämiseen, vaan siihen kuuluu myös ennakoivaa ja tavoitteellista johtamista. Tällä tarkoitetaan sitä, että johtaminen kattaa niin ihmisten, menetelmien kuin toimintatapojen kehittämisen. Turvallisuusjohtaminen on sekä objektiivista että subjektiivista, eli se ei perustu pelkästään havaittaviin käyttäytymismalleihin, vaan ottaa huomioon myös työntekijöiden ja esihenkilöiden tunteukset ja kokemukset turvallisuudesta. Turvallisuusjohtamisen keskiössä on häiriöiden ja vahinkojen ennaltaehkäisy sekä tilannetietoisuuden ylläpitäminen. Keskiössä olevat elementit edellyttävät jatkuvaa sopeutumista muuttuviin olosuhteisiin, ja osoittaa organisaation turvallisuuskulttuurin kehittämisen vaatii kaikkien osapuolten osallistumista. (Mannermaa, 2022, s. 67–79.)

Turvallisuusjohtaminen liittää turvallisuusnäkökulmat osaksi yrityksen jokapäiväistä johtamista ja pitkän aikavälin suunnittelua. Yritykselle turvallisuusjohtaminen ei ole pelkästään vaatimusten täyttämistä, vaan myös tapa vahvistaa brändiä ja kasvattaa asiakkaiden ja työntekijöiden luottamusta. Turvallisuusjohtaminen kattaa henkilöstön koulutuksen ja jatkuvan kehittämisen, jotka parantavat valmiuksia turvallisuuspoikkeamien ja turvallisuuden yleiseen hallintaan. Yksi turvallisuusjohtamisen erityispiirteistä on sidosryhmäyhteistyö, joka on tässä tutkimuksessa keskeinen painopiste toimeksiantajan näkökulmasta. Yrityksen tulisi syventää yhteistyötä sidosryhmien, kuten kaupungin, poliisin ja pelastusviranomaisten, kanssa, jotta varautuminen ja kriisitilanteiden hallinta

tehostuisivat. Tapahtumaturvallisuuden onnistuminen on yhteistyötä, ja erityisesti suurissa yleisötapahtumissa sidosryhmien tuki on tärkeää. Tällainen yhteistyö tuo tapahtumajärjestäjälle asiantuntemusta ja apua turvallisuuskulttuurin kehittämiseen ja kriisitilanteiden hoitamiseen. (Mannermaa, 2022, s. 67–79.)

Turvallisuus tapahtuman järjestämisessä ei tarkoita vain sääntöjen noudattamista, vaan se on olennainen osa laajempaa turvallisuuskulttuuria. Yhteistyö, lainsäädännön tuntemus, riskienhallinta ja ennakoiva turvallisuusjohtaminen luovat perustan, jolla varmistetaan sekä henkilöstön että asiakkaiden turvallisuus ja tuetaan liiketoiminnan eheyttä ja kehitystä. Turvallisuuden strateginen rooli yrityksessä vahvistaa luotettavuutta ja toimii organisaation suunnan ja tahdon toteuttamisvälineenä, jossa priorisoinnin ja päätöksenteon kautta hallitaan tehokkuuden ja uudistumiskyvyn tasapainoa. Riskit voivat syntyä niin yrityksen sisäisistä prosesseista kuin muuttuvasta liiketoimintaympäristöstä, ja siten turvallisuusjohtamisen merkitys korostuu, kun yritys mukautuu näihin jatkuviin muutoksiin. (Juvonen ym., 2023, s. 9.)

2.6 Tutkimuskysymykset

Tutkimuskysymykset asetetaan, koska niiden avulla määritellään tutkimuksen suunta ja rajaus. Ne johdetaan täsmällisesti määritellystä asiaongelmasta ja tutkimusongelmasta, joka puolestaan ohjaa tutkimusprosessia. Tutkimuskysymykset voivat olla teoreettisia, sillä niitä ei yleensä esitetä tutkittaville, vaan ne muotoillaan aiemman tiedon ja teorioiden pohjalta. Tavoitteena on vastata syvällisiin ja tärkeisiin kysymyksiin, jotka auttavat selvittämään tutkimuksen kohdetta ja tuottamaan uutta tietoa. Oikein rajatut ja tarkasti asetetut tutkimuskysymykset ovat keskeisiä tutkimuksen onnistumisen ja merkityksellisyyden kannalta (Vilkkä, 2021, s. 50–51).

Tutkimuskysymykset tukevat opinnäytetyön tavoitetta tuottaa tietoa turvallisemman yleisötapahtuman järjestämiseen. Tutkimuskysymyksillä on

kosketuspinta laaja-alaiseen turvallisuusajatteluun, jota on mahdollisuus syventää yrityksen taloudellisuuteen, jatkuvuuteen ja kehitykseen liittyviin näkökulmiin.

Kysymykset painottuvat erityisesti turvallisuusjohtamiseen tapahtumajärjestämisen yhteydessä. Tässä kontekstissa kolme olennaista tutkimuskysymystä ovat:

1. Miten turvallisuusjohtaminen vaikuttaa yrityksen toiminnalliseen tehokkuuteen ja talouteen?
2. Millaisia strategioita ja toimenpiteitä toimeksiantaja voi soveltaa varmistukseen jatkuvan ja kestäväen turvallisuuskulttuurin yritystoiminnassa?
3. Miten toimeksiantaja voi parantaa turvallisuusjohtamistaan vastataksseen yleisötilaisuuksien turvallisuushaasteisiin?

2.7 Tutkimuksen tavoitteet

Opinnäytetyön avulla pyritään tuottamaan toimeksiantajayritykselle sellaista tietoa, josta on hyötyä sekä suoraan toimeksiantajalle itselleen että myös muille yleisötilaisuuksia järjestävälle toimijoille. Opinnäytetyön avulla tutkittava ilmiö saatetaan ymmärrettävään muotoon, jotta sen avulla voidaan tehdä ilmiöön sopivia tulkintoja ja oivalluksia (Pitkäranta, 2014, s. 106). Esimerkiksi yleisötilaisuuksien järjestämiseen liittyvää viranomaisohjeistusta on saatavilla monipuolisesti, mutta eri vaatimuksia tai muita aihekokonaisuuksia ei ole koottu yhteen lähteeseen. Opinnäytetyön tarkoituksena on tuoda esiin tietoa turvallisuudesta, joka syventää toimeksiantajayrityksen ymmärrystä turvallisuuden merkityksestä ja eri osa-alueista. Tavoitteena on, että tämä tieto tukisi yritystä turvallisuuden ymmärtämisenä, turvallisuusjohtamisen tason kehittämisessä ja turvallisuuden integroimisessa osaksi yrityksen strategista ja operatiivista toimintaa.

Toimeksiantajayritys odottaa opinnäytetyöltä tutkijan näkökulmaa, joka tukee ongelmanratkaisua ja turvallisuuden kehittämistä. Lisäksi yritys toivoo

saavansa tietoa turvallisuustoimien optimoimiseksi. Tiedonkeruun avulla selvitetään eri sidosryhmien lainsäädäntöä ja käytäntöjä yleisötilaisuuksien järjestämiseen, mikä auttaa tunnistamaan mahdollisia riskejä ja kehittämään innovatiivisia ratkaisuja tapauskohtaisesti. Opinnäytetyö voi tarjota lainsäädännön ja viranomaismääräysten lisäksi tutkijan ajatuksia ja näkemyksiä, jotka edistävät entistä turvallisempien yleisötilaisuuksien suunnittelua ja toteutusta toimeksiantajalle.

Päällimmäisenä perustana opinnäytetyölle on tuottaa sellaista tietoa, jonka avulla voidaan parantaa Café Salin järjestämiin tilaisuuksiin liittyvää päätöksentekoa toiminnan tehostamiseksi. Opinnäytetyön tärkeänä näkökulmana on toimeksiantajan kilpailukyvyn säilyttäminen ja prosessin parantaminen yleisötilaisuuksien järjestäjänä.

2.8 Toimeksiantajan konseptiin liittyvät turvallisuusosat

Taulukossa 1 on jäsenneily olennaisia lähestymistapoja turvallisuuden hallintaan. Taulukon tarkoituksena on varmistaa, että kaikki turvallisuuteen liittyvät seikat ovat huolellisesti harkittuja ja tapahtuman yhteydessä kattavasti huomioituja. Taulukko on koottu konsultoimalla toimeksiantajaa sekä tutkijan oma-kohtaisilla havainnoilla (Teemakeskustelu, 20.11.2023).

Taulukko toimii toimeksiantajalle konkreettisena työkaluna, joka tukee turvallisuuden systemaattista hallintaa ja priorisointia yrityksen toiminnassa sekä tapahtumien järjestämisessä. Turvallisuusosien tarkastelu auttaa tunnistamaan riskialttiit alueet ja varmistaa, että toimenpiteet kohdistuvat oikein ja kattavasti. Taulukko jäsentää turvallisuuteen liittyviä vastuualueita ja korostaa yhteistyön ja suunnitelmallisuuden merkitystä turvallisuuden kehittämisessä. Sen avulla voidaan varmistaa, että turvallisuustoimenpiteet ovat linjassa sekä lainsäädännön vaatimusten että organisaation tavoitteiden kanssa.

Taulukko 1. Yleisötilaisuuden järjestämiseen mahdollisesti liittyvät turvallisuusosat

TURVALLISUUSOSA	LISÄTIETO
Työntekijöiden turvallisuus ja terveys	Työturvallisuuden varmistaminen Työterveyden edistäminen
Yleisön hallinta ja turvallisuus	Yleisön hallintamenetelmät Hätätilanteiden hallinta
Ensiavun saatavuus	Ensiapupalveluiden järjestelyt Lääkintähenkilöstön saatavuus
Rakennus- ja laitetekninen turvallisuus	Palo- ja sähköturvallisuus Ääni- ja valotekniikan turvallisuus
Liikenteen ja pysäköinnin hallinta	Liikenteen sujuvuus ja turvallisuus Pysäköintialueiden turvallisuus
Elintarviketurvallisuus	Viranomaismääräysten noudattaminen Sisäiset turvallisuuskäytännöt
Asiakirja- ja sopimusturvallisuus	Asiakirjojen tietoturvallisuus Sopimusten luottamuksellisuus
Maksuliikenteen ja viestinnän turvallisuus	Maksuliikenteen turvallisuus Tietoliikenteen turvallisuus IT-tietoturvallisuus Henkilötietojen suojaaminen
Yleinen turvallisuus ja riskienhallinta	Yleisen turvallisuuden varmistaminen Riskienhallinnan strategiat
Ympäristöturvallisuus	Ympäristöriskien hallinta Sääolosuhteiden huomioon ottaminen

Taulukon kokonaisuus tarjoaa selkeän turvallisuuden viitekehyksen, jota toimeksiantajan kannattaa hyödyntää turvallisuuden hallinnassa ja kehittämisessä. Turvallisuusosien listaus toimii tukena riskienhallinnan suunnittelussa sekä käytännön toteutuksessa. Kokonaisvaltainen lähestymistapa auttaa toimeksiantajaa ylläpitämään johdonmukaista ja ennaltaehkäisevää turvallisuuskulttuuria.

3 TURVALLISUUSHAASTEET JA RISKIENHALLINTA TILAISUUKSISSA

Turvallisuusympäristö on sidoksissa muuttuvaan maailmaan. Muutokset yhteiskunnassa, kuten sen rakenteissa, käytänteissä ja tavoissa tekee riskienhallinnasta aktiivisen osan vastuullisen yleisötilaisuuden suunnittelua. Riskienhallinnasta on hyvä sisäistää yksi sen tärkeistä elementeistä: sopimukset. Sopimuksia tehdään turvaamaan osapuolten oikeudet ja velvollisuudet sekä tarjoamaan suojaa epäedullisten tilanteiden varalta. Sopimukset ovat ennen kaikkea liiketoiminnan työkaluja, joilla luoda arvoa, edistetään yhteistyötä ja vahvistetaan kilpailukykyä. Turvallisuus on hyvin monipuolinen kokonaisuus, joten laadukkaat sopimukset ovat turvallisuusjohtamisen näkökulmasta vähintään tervetulleita. Sopimukset auttavat hallitsemaan monimutkaisia projekteja ja osapuolten välisiä suhteita varmistamalla, että toimet tehdään oikea-aikaisesti ja suunnitelmien mukaan. Turvallisuusjohtamisen näkökulmasta sopimukset ovat olennaisia, sillä ne tarjoavat riskienhallintakeinoja projektien sujuvuuden ja turvallisuusuhkien ehkäisemiseksi. Sopimukset tehostavat viestintää ja yhteistyötä sekä organisaation sisällä että kumppaneiden kanssa, mikä myös tukee turvallisuustoimien toteutumista. Sopimusten avulla voidaan jakaa, minimoida ja hallita riskejä sekä ehkäistä ja ratkaista ongelmia. Hyvin laaditut sopimukset toimivat selkeinä suunnitelmina, joita jäsentävät vaatimukset, roolit ja vastuut, ja luovat näin pohjan projektien, turvallisuuden ja yhteistyön hallinnalle. (Haapio & Siedel, 2013, s. 11–13.)

Riskienhallinta on haastava osa-alue, sillä kaikesta valmistautumisesta ja varautumisesta huolimatta voi tapahtua jotain ennalta-arvaamatonta. On hyvä ymmärtää, että kaikkia turvallisuuspoikkeamia on mahdotonta estää. Tästä syystä suunnittelu, valmistautuminen ja varautuminen ovat avainasemassa, kun pyritään palauttamaan ennalta-arvaamattoman turvallisuuspoikkeaman aiheuttama turvallisuustilanteen heikkeneminen takaisin hyväksyttävälle tasolle. Nämä toimet muodostavat tehokkaan kehyksen riskien hallintaan ja turvallisuuden varmistamiseen.

Turvallisuuden palauttaminen hyväksyttävälle tasolle on käsite, joka sisältää lukuisia inhimillisiä muuttujia. Turvallisuuden palauttaminen vaatii työtä, jonka laatua on vaikea ennalta arvioida esimerkiksi inhimillisen stressitekijän vuoksi. Luotettavuuden ennustetta voidaan kuitenkin parantaa huolellisella suunnittelulla, ohjeilla, koulutuksella ja harjoittelulla. Nämä tekijät vähentävät ihmisen suorituskyvyn vaihtelua. Eli mahdollisimman turvallinen tila voidaan saavuttaa varmistamalla, että tehty työ vastaa suunnitelmia. (Hollnagel, 2014, s. 43–44.)

Turvallista yleisötapautumaa suunniteltaessa toimintojen kokonaisuus voidaan havainnollistaa kolmessa tasossa kuvion 1 mukaisesti:

Kuvio 1. Varautumisen kolme perustasoa (mukaillen Hollnagel (2014, s. 43–44) ajatusmalliin)

Varautumista ovat myös passiiviset turvallisuustekijät. Ne ovat omiaan parantamaan inhimillisen tekijöiden luotettavuuden alentamaa valmiutta. Passiivisia turvallisuustekijöitä ovat esimerkiksi juhlatilan rakennusvaiheessa suunnitellut automaattiset sammutusjärjestelmät, ajoesteet ja hätäpoistumistiet. Tällaisia ovat edellä mainittujen lisäksi esimerkiksi tilaisuutta varten erikseen käyttöön otetut ensiapuvälineet, tilojen jakamiseen tarkoitetut kalusteet tai alkusammutusvälineet.

3.1 Eräitä turvallisuuspoikkeamia ja niistä havaittuja asioita

Turvallisuuspoikkeamat, olivatpa ne sitten ihmisen toiminnan, teknisten vikojen tai luonnonilmiöiden aiheuttamia, ovat keskeisiä huolenaiheita yleisötapahtumien järjestämisessä. Turvallisuustutkinta paljastaa arvokkaita opetuksia turvallisuuspoikkeamista, ja auttaa välttämään samankaltaisia poikkeamia tai tapahtumia tulevaisuudessa. On keskeistä ymmärtää, miten aikaisemmin koetut turvallisuushaasteet on tunnistettu ja mitä toimenpiteitä on toteutettu niiden ratkaisemiseksi. Turvallisuustutkinnan avulla voidaan selvittää onnettomuuden syyt, seuraukset ja siihen johtaneet tekijät, mikä mahdollistaa uusien vaaratilanteiden ehkäisyn ja turvallisuuden parantamisen. Suomessa turvallisuustutkinnasta vastaa pääasiassa Onnettomuustutkintakeskus, jonka tehtävänä ei ole arvioida oikeudellista vastuuta, vaan keskittyä turvallisuuden parantamiseen ja valmiussuunnittelun kehittämiseen. Tämä lähestymistapa tai asema antaa Onnettomuustutkintakeskukselle mahdollisuuden syventyä tutkimuksiin tarkemmin muihin viranomaisiin verrattuna, sillä organisaatiota ei ole sidottu oikeudellisiin kysymyksiin. Turvallisuustutkinta korostaa ennaltaehkäisyn ja yhteistyöverkoston tärkeyttä, sillä turvallisuuden parantaminen edellyttää vahvaa yhteistyötä kaikkien sidosryhmien kanssa. Tapahtumaturvallisuuden näkökulmasta turvallisuuspoikkeamien ymmärtämisen ja niiden syistä ja seurauksista tehtyjen päätelmien ja toimenpiteiden tavoitteena on luoda turvallisuutta ylläpitävä kulttuuri, joka ennaltaehkäisee onnettomuuksia ja takaa turvallisen kokemuksen kaikille tapahtuman osallistujille, samalla kehittäen jatkuvasti turvallisuuskäytäntöjä ja halliten riskejä proaktiivisesti. (OTKES, 2024a.)

Luvuissa 3.1.1–3.1.3 käsitellään esimerkkien avulla, kuinka tunnettuja tapahtumaturvallisuuden tapauksia hyödyntämällä voidaan tehostaa turvallisuuspoikkeamien ennaltaehkäisyä. Nämä esimerkit auttavat ymmärtämään ja kehittämään kokonaisvaltaisen turvallisuuden ajatusmallia, sillä useimmat tapaukset olisivat olleet ennalta estettävissä tai tapahtuman vaikutukset olisivat esimerkiksi säännöksiä tai lainsäädäntöä noudattamalla jääneet vähäisemmiksi.

3.1.1 Ajoneuvoiskut väkijoukkoon

Vuosina 2016–17 Euroopassa tapahtui terrori-iskuja, joissa ajoneuvolla ajettiin tarkoituksella väkijoukkoon. Suurinta tuhoa näistä syntyi Nizzan iskussa 14. heinäkuuta 2016. Iskussa kuoli 86 ihmistä ja 434 loukkaantui, kun kuorma-auto ajettiin yleisötilaisuudessa juhliivan väkijoukon sekaan Bastille-päivänä. (Carroll & Collingburn, 2016, s. 1.) Berliinissä 19. joulukuuta 2016 kuoli 12 ihmistä ja 56 loukkaantui, kun joulukadulla kävelleiden ihmisten päälle ajettiin kuorma-autolla (Eurojust, 2018). Tukholmassa 7. huhtikuuta 2017 kuoli viisi ihmistä ja kymmeniä loukkaantui, kun kuorma-auto ajettiin väkijoukon sekaan kävelykadulla (SVT, 2019).

Näiden terrori-iskujen avulla voi osoittaa suoraviivaisen mallin turvallisuuspoikkeaman vaikutuksesta turvallisuuden kehittämiseen. Ajoneuvolla tehtyjen iskujen jälkeen koko Euroopassa, myös Suomessa, on parannettu erityisesti julkisten tilojen ja suurten tapahtumien turvallisuutta. Vuoden 2017 jälkeen sekä julkisessa että yksityisessä turvallisuustyössä on panostettu huomattavasti enemmän turvallisuustoimenpiteisiin. Näkyvin esimerkki on ajoesteiden asettaminen potentiaalisille iskukohteille. Ajoesteinä voi käyttää monipuolisesti erilaisia vaihtoehtoja ja Suomessa tapahtumien ja katuturvallisuuden näkökulmasta ajoesteitä käytetään runsaasti aina puolustusvoimien ajoneuvokaluksista betoniesteisiin. Viranomaisten valmiuksia torjua terrori-iskuja on kehitetty monin tavoin varsin monialaisesti.

3.1.2 Tilapäisrakenteet sään armoilla

Suurissa yleisötapahtumissa on lähes poikkeuksetta väliaikaisia rakennelmia, kuten esiintymislavoja ja telttoja. Tällaisiin rakennuksiin kohdistuvat voimakkaat sääilmiöt voivat aiheuttaa vakavia onnettomuuksia, ja vakavimmissa tapauksissa on jopa menehtynyt ihmisiä. Esimerkiksi vuonna 2011 Belgiassa Pukkelpop-musiikkifestivaaleilla tapahtunut onnettomuus johtui poikkeuksellisen kovasta myrskystä. Myrskytuuli aiheutti lavarakenteiden ja suurten näyttöjen tukirakenteiden peittäminen. Onnettomuus vaati viiden ihmisen hengen ja noin 140 ihmistä loukkaantui, joista 10 vakavasti. (BBC, 2011.) Porin

Kirjurinluodolla vuonna 2010 järjestetyille Sonisphere-musiikkifestivaalin juhla-alueelle osui sääennustetta voimakkaampi syöksyvirtaus, mikä aiheutti vaurioita lavarakenteisiin ja lukuisten teltojen siirtymisiä. Porin onnettomuudessa loukkaantui 40 festivaalivierasta, joista neljä vakavasti. Yksi vakavasti loukkaantuneista kuoli saamiinsa vammoihin. (OTKES, 2011, s. 60.) Pudasjärvellä vuoden 2024 kesällä järjestetyissä Suviseuroissa sattui vakava onnettomuus, kun mobiilitukiaseman tukiaseman komposiitista valmistettu maston yläosa murtui voimakkaan tuulen vaikutuksesta ja aiheutti yhden henkilön kuoleman (Ikävalko & Kajander, 2024).

Mobiilit rakenteet ovat usein kevytrakenteisia, ja näin ollen kiinteitä rakennelmia alttiimpia sääolon vaihteluille. Säätä voidaan pitää useimmissa tapauksissa onnettomuuden pääsyyntä, mutta todellisuudessa asia ei ole aivan näin yksinkertainen. Mediassa on käsitelty esimerkiksi puutteellisten rakenteiden vaikutusta, rakennusmääräysten tai rakenteiden valmistajien rakennusohjeiden laiminlyöntejä. Ylen haastatteleman Kari Wikströmin mukaan lavarakentamisen valvontaan ei juuri puututa. Useimmiten riittää vain rakennustarkastajalle toimitettu asiakirja, joissa vastuutaho kertoo rakenteiden olevan riittävät ja asianmukaisesti koottuja. Myrskytuuli ei aiheuta uhkaa, kunhan rakentaja on seurannut lavavalmistajan antamia ohjeita Wikström lisää. (YLE, 2014.)

Määräykset rakentamismääräyskokoelmassa ovat pakollisia noudattaa. Toisaalta niissä esiintyviä ohjeita ei ole pakko seurata; niistä voi poiketa, kunhan valitut ratkaisut vastaavat rakentamisen vaatimukseen. (OTKES, 2011, s. 106.) Väliaikaisrakentamisen valvonta on kunnan vastuulla, ja esimerkiksi Porin kaupunki on kiristänyt rakennusvalvontaa myös yleisötapahtumien väliaikaisrakentamisen osalta. Vuonna 2022 Porisphere-tapahtuma Kirjurinluodossa koettiin jälleen raju säätilan muutos. Jos festivaalialueella ei olisi noudatettu tiukempia rakentamismääräyksiä, vaaratilanteet olisivat olleet väistämättömiä. (Muurinen, 2022.)

Vuoden 2024 Suviseurojen onnettomuuden osalta poliisi ja Onnettomuustutkintakeskus suorittivat kattavan tutkinnan, jossa havaittiin puutteita maston vakauden varmistamisessa, sillä maston tuentaan tarkoitettuja harusvaijereita ei

ollut asennettu ja alustan tukirakenteessa oli kriittinen puute. Lisäksi tietojenvaihto tapahtuman järjestäjän ja televerkkoyrityksen välillä osoittautui vaikeaksi, mikä viivästytti maston laskemista myrskyn alla. Tapahtuman järjestäjä oli varautunut sään riskeihin ja tiedotti yleisöä myrskyvaarasta, mutta teleliikenneyrityksen etähallintapalvelun tavoittamattomuus esti toimenpiteet ajoissa. Onnettomuustutkintakeskus suositteli, että jatkossa luonnonilmiöiden aiheuttamat riskit ja alihankintaketjujen turvallisuusvaatimukset otetaan tarkemmin huomioon. Lisäksi suositeltiin, että tukiasemien vakaus on varmistettava asianmukaisella tuennalla ja riittävän laaja suoja-alue tulisi järjestää niiden ympärille (OTKES, 2024b).

Vastaavien tapahtumien välttämiseksi viranomaiset ovat kehittäneet edelleen toimintaansa muuttuvien tai vaarallisten sääolosuhteiden varoittamisessa. Vaikka esimerkiksi Ilmatieteenlaitoksen VAARA-tiedotteet lähetetään vain viranomaisille, on tästä kontekstista löytynyt silti parantamisen varaa. Onnettomuustutkintakeskus suositteli vuonna 2011, että tiedotteiden erottuvuutta ja jakelua tulisi tehostaa. (OTKES, 2011, s. 137 ja 152.) Nykyään VAARA-tiedotteet päätyvät lähes reaaliaikaisesti hätäkeskuksen välittämänä tärkeimpiin tiedotuskanaviin ja vakavassa tapauksessa jopa kaikkiin kohdealueella sijaitseviin matkapuhelimiin, joissa on asennettuna 112-sovellus (Hätäkeskuslaitos, 2024). Vaaratiedottamista kehitetään jatkuvasti, ja yksi kehityshankkeista on tuottaa alueelliset VAARA-ilmoitukset alueellisesti siellä oleviin matkapuhelimiin. (Kangas, 2024.)

Sääoloja pidetään useimmissa tapahtumaturvallisuuden liittyvässä kirjallisuudessa tapahtumien suurimpana turvallisuusuhkana. Sääolosuhteisiin ja niiden äkillisiin muutoksiin varautuminen kuuluu kaikille tapahtumaan osallistuville, myös esiintyjille ja välillisesti osallistuville (Cooper, 2013, s.84).

3.1.3 Hallitsemattomat väkijoukon liikkeet

Väkijoukkojen liikkeet suurissa yleisötapahtumissa voivat muuttua äkillisesti kohtalokkaiksi onnettomuuksiksi. Esimerkiksi pelon tai innostuksen

laukaisema massaliik ehdintä voi johtaa t allaantumisiin, tukehtumisiin tai murskaantumisiin. Maailmalla sattuu vuosittain lukuisia onnettomuuksia, joissa yleisön äkillinen synkronoitu liikkuminen päättyy tragediaan. Tällaiset turvallisuuspoikkeamat ovat usein kohtalokkaita ja korostavat tehokkaan väkijoukonhallinnan sekä perusteellisten turvallisuussuunnitelmien merkitystä suurten kokoontumisten järjestämisessä.

Vaikka suurin osa traagisista väkijoukon hallitsemattoman ja äkillisen liikehdinnän vuoksi sattuneet onnettomuudet tapahtuvat yleensä kehittyvissä maissa, niin niitä tapahtuu myös Euroopassa. Italiassa vuonna 2018 yökerhossa järjestetyssä konsertissa tuntemattomaksi jäänyt henkilö laukaisi ilmaan kyynelkaasua muistuttavaa ainetta. Väkijoukko pyrki poistumaan yökerhosta, mutta poistumisteiden esteiden vuoksi ihmiset eivät päässeet poistumaan turvallisesti ja tehokkaasti. Turvalliseen poistumiseen liittyvät ongelmat laukaisivat paniikinomaisen väkijoukon liikkumisen, mikä aiheutti kuuden ihmisen menettymisen ja 47 ihmisen loukkaantumisen. Uhrit olivat 14–20-vuotiaita. (Giuffrida, 2018.) Irlannissa vuonna 2019 järjestetyn nuorisodiskon sisään-tulon järjestelyt pettivät, kun useat sadat nuoret pyrkivät samanaikaisesti sisään juhlatilaan. Kapasiteetiltaan riittämätön sisäänkäynti aiheutti väkijoukon hallitsemattoman painemaisen liikkeen, mikä aiheutti kaatumisia väkijoukossa ja ihmisiä joutui tallotuksi. Kolme nuorta menehtyi vammoihinsa. (Ferguson, 2019.) Saksassa vuonna 2010 järjestetyn musiikkitapahtuman yhteydessä massiivinen väkijoukko ohjautui tapahtuma-alueelle ihmisten lukumäärään nähden alimitoitettua tunnelia pitkin. Ihmisten pakkautuminen tunneliin synnytti tapahtumasarjan, jonka seurauksena 21 ihmistä tukehtui tallautumalla tai puristumalla kuoliaaksi. Onnettomuudessa loukkaantui yli 650 ihmistä. (Grunau, 2018.)

Kyseinen onnettomuustyyppi korostaa turvallisuusinfrastruktuurin ja ihmisten turvallisen liikkumisen ohjaamisen merkitystä yleisötapahtumien turvallisuusajattelussa. Riittämättömät poistumistiet ja kulkuväylien kapasiteetin alimitoitus sekä paniikinomainen väkijoukon liikehdintä ovat olleet keskeisiä tekijöitä näissä tragedioissa. Tämä korostaa tapahtuma-alueiden suunnittelun tärkeyttä niin, että ne kestävät väkijoukon dynamiikkaa ja mahdollistavat yleisön

tehokkaan hallinnan poikkeustilanteissa. Erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien huomiointi vaatii kriittisyyttä turvallisuussuunnitelmaa tehtäessä. Suomessa on otettu huomioon nämä riskitekijät, ja maassa on keskitytty tapahtumaturvallisuuden parantamiseen lainsäädännön ja valvonnan avulla, yhtenä tarkoituksena ennaltaehkäistä samankaltaisia onnettomuuksia. Suomen asettamat ankarat turvallisuusvaatimukset edistävät massatapahtumien riskien minimointia ja osallistujien suojelua. Esimerkiksi kokoontumistiloissa tilan enimmäishenkilömäärä on määriteltävä rakennusluvassa, eikä sitä saa ylittää, mutta tilaisuuden luonteen mukaan enimmäismäärä voidaan kuitenkin määrätä pienemmäksi, riippuen esimerkiksi lavarakenteista tai tekniikasta. Ulkotilaisuuksissa enimmäishenkilömäärä lasketaan yleensä siten, että henkilöä kohden varataan yksi neliömetri pinta-alaa. (Pelastustoimi, 2024.)

3.2 Yleisimmät turvallisuushaasteet tapahtumissa

Yleisötapahtumien turvallisuuden ylläpitäminen edellyttää ennakoitua ja valmiutta kohdata monenlaisia haasteita. Yleisimpien turvallisuuspoikkeamien hallinta vaatii tapahtumanjärjestäjiltä huolellista suunnittelua, valmistautumista ja kykyä joustavaan reagointiin. On tärkeää tunnistaa potentiaaliset riskit ja kehittää tehokkaita strategioita niiden ehkäisemiseksi tai niistä selviytymiseksi, jotta voidaan varmistaa turvallinen ja nautinnollinen kokemus kaikille osallistujille. Tapahtumaturvallisuuden varmistaminen edellyttää mahdollisten tapaturmien, lääketieteellisten hätätilanteiden, sään ääri-ilmiöiden, päihteiden käytön seurausten ja erilaisten onnettomuustyyppien ennakoitua, analysoitua ja tehokkaita toimintasuunnitelmia niiden hallitsemiseksi. Tapahtuman turvallisuussuunnittelu ja jatkuva seuranta ovat avainasemassa onnistuneen ja turvallisen tapahtuman järjestämisessä. (Cooper, 2013, s. 23–29.)

Yleisötapahtumien yleisimmät turvallisuushaasteet voivat vaikuttaa merkittävästi tapahtuman sujuvuuteen ja osallistujien turvallisuuteen:

1. Sään ääri-ilmiöt, kuten voimakkaat myrskyt tai kuumuus.

2. Sairauskohtaukset tai onnettomuudet vaativat nopeaa reagointia ja tehokkaita ensiaputoimenpiteitä.
3. Päihteiden käyttö voi muuttaa ihmisten käytöstä arvaamattomasti, lisäten konfliktien ja väkivallan riskiä.
4. Tulipalot voivat syttyä esimerkiksi teknisen vian tai huolimattomuuden seurauksena, ja ne aiheuttavat useimmiten välittömiä sammutus- ja evakuointitoimenpiteitä.
5. Varkaudet ja vahingonteot ovat myös potentiaalisia uhkia, jotka vaativat ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä ja valmiutta nopeaan toimintaan.

Näiden haasteiden tunnistaminen ja hallitseminen edellyttää valveutuneisuuden lisäksi huolellista suunnittelua, valmistautumista ja joustavaa reagointikykyä tapahtuman turvallisuuden varmistamiseksi. (Cooper, 2013, s. 23–29.)

3.3 Terrori-iskujen uhka ja sen vaikutus tapahtumiin

Terrori-iskun mahdollisuus Suomessa on häviävän pieni, mutta sellaisen riski on kuitenkin kasvanut. Uhkatasoa kuvataan kansallisesti neliportaisen asteikon avulla, ja vuonna 2024 vuoden alussa se on tasolla kaksi (Suojelupoliisi, 2024a). Taso yksi tarkoittaa matalaa, taso kaksi kohonnuttua, taso kolme korkeaa ja taso neljä erittäin korkeaa. (Suojelupoliisi, 2023.)

Kansallisen terrorismin uhka-arvion mukaan Suomessa on sellaisia ryhmiä, joilla on kyky ja motiivi toteuttaa terroristinen teko. Raportin mukaan lyhyellä aikavälillä isku on kuitenkin epätodennäköinen. Raportin uhka-arviosta on pääteltävissä, että mahdollinen iskulla voisi olla liittymäkohtia uskonnonvapauteen tai äärioikeistolaisuuteen. (Suojelupoliisi, 2023.) Yksi suurimmista globaaleista vaikuttajista uhka-arvion kehittymiselle ovat ympäri maailmaa sijoittuvat epävakaat olot sekä uskonnollisten ääriliikkeiden kehityskulku. (Suojelupoliisi, 2024b.)

Suomessa turvallisuusviranomaiset harjoittelevat ja keräävät tiedustelutietoa aktiivisesti terrori-iskun varalta. Kansalliset turvallisuus- ja terveysturvallisuusviranomaiset

ovat hankkineet osaamista, tietoa ja koulutusta terrori-iskujen varalta hyvin laaja-alaisesti. Myös tiettyjä lakimuutoksia on tehty viime vuosina, jotta uhkiin voidaan varautua tehokkaammin. (Sisäministeriö, 2024a.)

Mikäli toimeksiantajan tapahtuma on kytkeytyneenä sellaiseen kokonaisuuteen, jossa on vastakkainasettelua uskonnollisten kysymysten, äärioikeistolaisuuden, globaalisti tunnetun uhan tai muutoin aran asian kanssa, on hyvä konsultoida esimerkiksi paikallispoliisia tai suojelupoliisia.

3.4 Pelastustoimen vastuut ja niiden sisällyttäminen tapahtumiin

Sisäministeriö koordinoi Suomessa pelastustoimen varautumista, joka käsittää ennakkovalmistautumisen suuronnettomuuksiin, häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin. Pelastustoimen ydinalueena on onnettomuuksien ennaltaehkäisy ja yhteiskunnan toiminnan turvaaminen kriisitilanteissa. Varautumistoimet sisältävät valmiussuunnittelun, koulutuksen ja harjoitukset, jotka varmistavat tehtävien häiriöttömän hoitamisen ja yhteiskunnan jatkuvuuden erilaisissa poikkeus- tai kriisitilanteissa. (Sisäministeriö, 2024b.)

Pelastustoiminta on keskeinen osa onnettomuuksien ja uhkatilanteiden hallintaa, kattaen hälytysten vastaanoton, väestön varoittamisen, onnettomuuksien torjunnan, ihmisten, ympäristön ja omaisuuden suojelun sekä tulipalojen sammuttamisen ja vahinkojen rajoittamisen. Pelastuslaitokset tarjoavat kiireellistä apua erilaisissa onnettomuustilanteissa, kuten tulipaloissa, liikenneonnettomuuksissa, vaarallisten aineiden onnettomuuksissa, luonnononnettomuuksissa ja räjähdyksissä. Tehtävät sisältävät myös tarkastus-, varmistus-, pelastus- ja vahingontorjuntatoimet. Vuosittain pelastuslaitokset suorittavat noin 100 000 pelastustehtävää, kyeten aloittamaan pelastustoimet minuuteissa ja toimittamaan apua onnettomuuspaikalle keskimäärin 15 minuutissa hätäpuhelun vastaanottamisesta. (Sisäministeriö, 2024c.)

Ensihoito käsittää äkillisesti sairastuneiden tai loukkaantuneiden potilaiden kiireellisen hoidon ja tarvittaessa kuljetuksen hoitoyksikköön, ollessaan osa

terveydenhuoltoa. Hyvinvointialueet vastaavat ensihoitopalvelun järjestämisestä, voivat tuottaa palvelun itse tai hankkia sen ulkopuoliselta toimijalta. Sosiaali- ja terveysministeriö ohjaa ensihoidon suunnittelua ja lainsäädännön kehitystä. Ensihoitoasetus ja terveydenhuoltolaki määrittelevät ensihoidon järjestämisen perusteet, kun taas hyvinvointialueet päättävät palvelutasosta. Hätäkeskuslaitos hallinnoi kiireellisiä ensihoitoon liittyviä hätäpuheluita, ja hätäkeskustoiminta säädellään lailla. Ambulanssikuljetusten matkakorvaukset hoitaa Kela. Yksityinen sairaankuljetus vaatii luvan, jonka myöntävät Valvira tai aluehallintoviranomainen. Lääkärihelikopteritoiminta, osa ensihoitopalvelua, on FinnHEMS Oy:n vastuulla, joka tuottaa ilmailupalvelut yhteistyössä hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän kanssa. (STM, 2024.)

Hätätapauksessa vastuuviranomaisen tavoittaa hätänumerosta 112. Hätäkeskukseen voi soittaa myös tapauksessa, jossa on tehty mahdolliseen turvallisuuspoikkeamaan johtavia varhaisia varoitusmerkkejä. Yksi viranomaisen tehtävistä on omaan toimialaansa kuuluva ennaltaehkäisy, joten akuutissa tilanteessa viranomaisten apuun on syytä turvautua muutoinkin kuin varsinaisessa hätätilanteessa. On hyvä muistaa, että joissakin tapauksissa ilmoittamatta jättäminen saattaa johtaa seuraamuksiin.

3.5 Jälkihoidon ja purkukeskustelun merkitys tapahtumaturvallisuudelle

Jälkihoito on olennainen osa tapahtumaturvallisuutta. Jälkihoitoon tulisi sisältyä kaikki keskeiset toimenpiteet, jotka ovat tarpeen tapahtumassa mahdollisesti ilmenneiden onnettomuuksien, häiriötilanteiden tai muiden poikkeavien tapahtumien jälkivaikutusten hallitsemiseksi ja minimoimiseksi. Hallitsemiseksi siinä mielessä, että mikäli turvallisuuspoikkeamia on tapahtunut, niin ihmisten kokemukset poikkeavat toisistaan ja joillekin saattaa syntyä jälkioireita. Näitä ovat muun muassa psyykeen eritasoiset ongelmat, kuten trauma, joka on vakavista tapahtumista syntyvä voimakas emotionaalinen reaktio (APA, 2024). Vastaavasti minimoinnilla tarkoitetaan sitä, että turvallisuuspoikkeaman avaaminen uudelleen ja sen analysointi ovat tärkeä osa tulevaisuuden turvallisuussuunnitelmia.

Yksi jälkihoidon merkityksellisin prosessi on purkukeskustelu. Sen tavoitteena on lievittää kriittisen tapahtuman vaikutusta ja auttaa osallistujia palaamaan normaaleihin toimintoihinsa. Purkukeskustelu voidaan tehdä joko ryhmälle tai henkilökohtaisesti. Altistunut joukko saatetaan vakavimmissa turvallisuuspoikkeamissa ammattiavun piiriin, mutta joissakin miedommissa tapauksissa asiaa voidaan käsitellä myös esimerkiksi työyhteisön sisällä. Jälkihoitona käytetty purkukeskustelu voidaan tiivistää seuraaviin pääkohtiin:

1. Faktavaihe, jossa keskitytään tapahtuman tosiasioihin.
2. Ajatusvaihe, jossa pohditaan ensimmäisiä ajatuksia tapahtuman aikana.
3. Reaktiovaihe, jossa käsitellään tapahtuman vaikeimpia osia.
4. Oirevaihe, jossa tarkastellaan stressioireita.
5. Opetusvaihe, jossa annetaan tietoa stressinhallinnasta.
6. Uudelleenintegroituvaihe, jossa osallistujilla on mahdollisuus esittää kysymyksiä ja tiivistetään keskustelun anti. (NZSAR, 2024.)

Jälkihoitotoimenpiteissä havaitut ja niistä opitut asia on syytä tallentaa muistiin, ja niitä on tarpeen analysoida, jotta niistä tapahtumista, niiden ehkäisemisestä ja seurauksista voidaan oppia. Jälkihoidon jälkeinen analyysivaihe on tulevaisuuden kannalta jopa tärkein elementti, sillä se tähtää tulevaisuuden turvallisuuteen. Tällaisten havaintojen avulla voidaan mahdollisesti ehkäistä vastaavanlaisia tapahtumia.

3.6 Riskianalyysin ja turvallisuussuunnitelman merkitykset tapahtumajärjestelyissä ja riskienhallinnassa

Turvallisuussuunnitelma tarkastelee mahdollisia tulevia tapahtumia, eli asioita, jotka voisivat tapahtua, mutta eivät ole vielä tapahtuneet. Ajatus ennakoivasta toiminnasta perustuu tulevaisuuden ajatteluun riskiympäristössä. Riskianalyysi on oleellinen osa riskienhallintaa, jolla ohjataan turvallisuussuunnitelman tekemistä. Ilman huolellista riskianalyysiä turvallisuussuunnitelman tarkoitus ja hyöty jäävät toteutumatta. Riskianalyysin avulla tunnistetaan mahdolliset riskit,

jotta tiedetään mihin varautua, ja millaisia toimia on tarpeen tehdä, jotta riskit eivät toteutuisi tai niiden vaikutukset jäisivät mahdollisimman lieviksi. Tässä kontekstissa sana riski tarkoittaa sitä, että joku tai jokin saattaa aiheuttaa menetystä tai vahinkoa (Merriam-Webster, 2024a). Sana analyysi tarkoittaa yksityiskohtaista tutkimusta mistä tahansa monimutkaisesta asiasta sen luonteen ymmärtämiseksi tai sen olennaisten piirteiden määrittämiseksi (Merriam-Webster, 2024b).

Riskianalyysin päätavoitteena on tunnistaa ja kuvailla riskejä paremmin, jotta voidaan tehdä tietoon perustuvia turvallisuutta edistäviä päätöksiä. Analysoinnin avulla tuotetaan yksilöityä tietoa turvallisuussuunnitelmalle, jotta ymmärretään mitä voi tapahtua, mitkä seikat johtavat tapahtumaan, ja mitkä ovat tapahtuman mahdolliset seuraukset. Riskianalyysissä voidaan käyttää todennäköisyys- ja tilastotieteeseen perustuvia menetelmiä ja malleja, mutta ne tulevat toimeksiantajan konseptissa harvoin kysymykseen. Riskianalyysin toteuttaminen on vakiintunut lähestymistapa, joka on tunnustettu hyödylliseksi työkaluksi monilla aloilla, kuten terveydenhuollossa, turvallisuudessa, insinööritieteissä ja rahoituksessa. (Aven, 2020, s. 87–88.)

Yleisesti ottaen riskianalyysi tehdään vain kertaalleen otettaessa tietty prosessi käyttöön. Joissakin erityisen turvallisuuskriittisissä kokonaisuuksissa riskianalyysin uusiminen on pakollista tietyin säännöllisin väliajoin, jotta vältetään rutiinien tuottamasta passiivisuudesta. Vaikka tapahtumajärjestämisessä voidaan käyttää samankaltaista turvallisuussuunnitelmaa pitkän ajan, on riskianalyysin osalta hyvä tehdä päivityksiä. Mikäli riskianalyysin avulla paljastuu uusia riskejä tai olemassa olevien riskien luonteen havaitaan muuttuneen, niin on ehkä tarpeen myös tarkastella turvallisuussuunnitelman päivittämistä. Riskianalyysi ei siis välttämättä ole jatkuva prosessi, vaikka se olisikin tarpeen, jos turvallisuussuunnitelman halutaan olevan tosiasiallisesti ennakoiva. Olennaista on se, että turvallisuussuunnitelma tehdään huolella ja sen päivittämisestä pidetään huolta tarpeellisin väliajoin. Toimeksiantajan näkökulmasta turvallisuussuunnitelman tekemisessä tulisi välttää rutinoitumista, eikä sen päivittämistä tulisi tarpeettomasti pitkittää. (Hollnagel, 2014, s. 57.)

Riskienhallinta puolestaan on enemmän reaktiivista kuin proaktiivista. Tämä tarkoittaa, että riskienhallinnalla keskitytään käsittelemään jo tunnistettuja riskejä, jotka on löydetty joko riskianalyysin kautta tai turvallisuuspoikkeamien jälkiseurauksena. Toisin sanoen, riskienhallinnalla reagoidaan olemassa oleviin riskeihin sen sijaan, että aktiivisesti ennakoidaan ja ehkäistään mahdollisia tulevia riskejä. (Hollnagel, 2014, s. 57.)

3.7 Riskien tunnistaminen ja riskianalyysi

Tunnistamattomien riskien hallitseminen on haastavampaa tunnistettuihin verrattuna. Tästä syystä riskianalyysin luontainen lähtökohta on riskien tunnistaminen. Riskien tunnistamisessa alkuun pääsee yhdistämällä yleistieta, kokemus ja ammattitaito riskiympäristöön. Syvemmälle tunnistamiseen voi hakeutua esimerkiksi konsultoimalla turvallisuusalaan tai toimeksiantajan toimialaan perehtyneitä asiantuntijoita tai esimerkiksi tilastotieteen avulla. Riskien tunnistaminen ja niiden analysointi on prosessi, jossa ajatustyötä tekevien tulee tuntee toimeksiantajan toiminnot, mutta heidän tulee myös olla objektiivisemmassa asemassa kuin esimerkiksi yrityksen ja projektin johtoon kuuluvat henkilöt. Tällä pyritään poistamaan liiketoiminnan puolueellisuutta ja liian suurien turvallisuuspoikkeamien hyväksymistä liiketoiminnan tavoitteiden kustannuksella.

Riskien tunnistamisen useita tapoja yhdistää tunnistetun riskin vakavuuden arviointi, joka voidaan tehdä esimerkiksi riskimatriisin (kuvio 2.) avulla. Riskimatriisin käyttö on yksinkertaista. Tunnistetun riskin kohdalla arvioidaan toteutumisen todennäköisyyden ja vaikutuksen merkitystä tapahtumaturvallisuudelle. Jos esimerkkinä käytetään tulipaloa, niin sen todennäköisyys ulkoilmatilaisuudessa on pienempi kuin puurakennuksessa järjestetyssä tilaisuudessa. Mikäli tilaisuudessa käytetään esimerkiksi kynttilöitä tai paljon sähkölaitteita, riski on korkeampi. Tulipalon vaikutukset voivat olla vakavat, jos hätäpoistumistiet ovat ahtaat tai niitä on liian vähän. Tämä korostuu erityisesti tiloissa, joissa poistumismahdollisuudet ovat rajoitetut, mikä hidastaa ihmisten evakuointia ja lisää loukkaantumisriskiä. Vastaavasti tilaisuudessa, joka järjestetään

teollisuushallissa, jossa hätäpoistumisteitä on useita ja rakenteet ovat esteettömiä, evakuointi on nopeampaa ja turvallisempaa. Tästä syystä tilojen poistumisreittien määrä ja esteettömyys vaikuttavat merkittävästi turvallisuuteen tulipalon sattuessa. (Safe Culture, 2024)

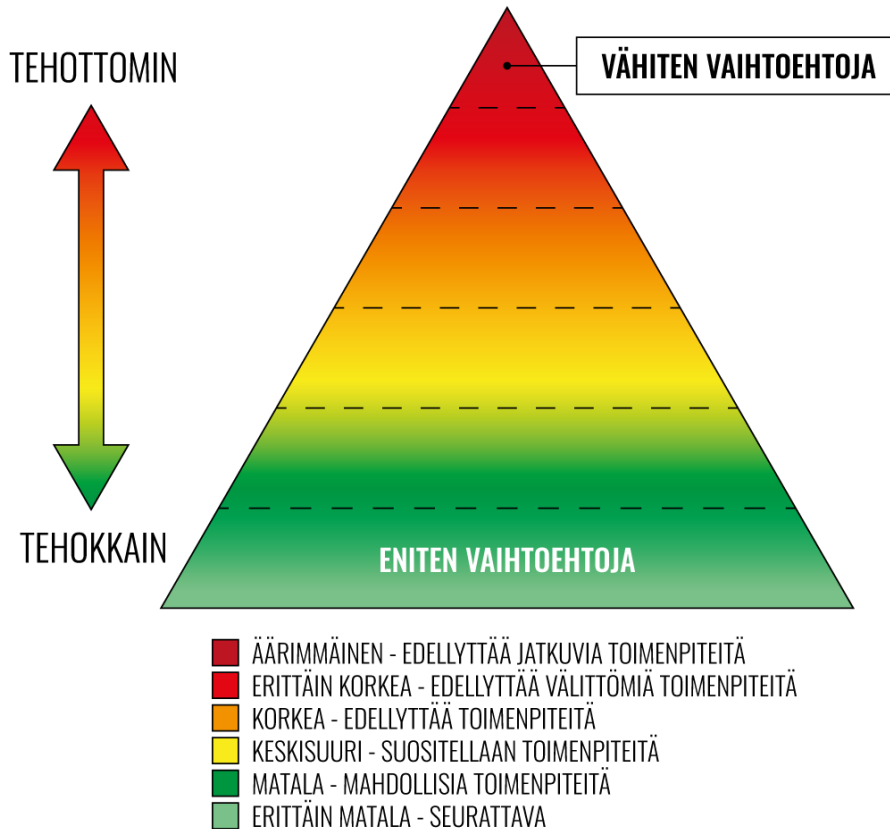
		VAIKUTUS Kuinka vakavat seuraukset syntyvät riskin toteuduttua?				
		1 MERKITYKSETÖN	2 PIENI	3 MERKITTÄVÄ	4 SUURI	5 VAKAVA
TODENNÄKÖISYYS Mikä on riskin toteutumisen todennäköisyys?	5 LÄHES VARMA	KESKISUURI 5	KORKEA 10	ERITTÄIN KORKEA 15	ÄÄRIMMÄINEN 20	ÄÄRIMMÄINEN 25
	4 TODENNÄKÖINEN	KESKISUURI 4	KESKISUURI 8	KORKEA 12	ERITTÄIN KORKEA 16	ÄÄRIMMÄINEN 20
	3 KOHTALAINEN	MATALA 3	KESKISUURI 6	KESKISUURI 9	KORKEA 12	ERITTÄIN KORKEA 15
	2 EPÄTODENNÄKÖINEN	ERITTÄIN MATALA 2	MATALA 4	KESKISUURI 6	KESKISUURI 8	KORKEA 10
	1 HARVINAINEN	ERITTÄIN MATALA 1	ERITTÄIN MATALA 2	MATALA 3	KESKISUURI 4	KESKISUURI 5

Kuvio 2. Riskin vakavuuden arviointiin käytettävä matriisi (Safe Culture, 2024)

Riskityyppi sijoitetaan taulukolle sille sopivaan paikkaan arvioimalla sen esiintymistodennäköisyyttä ja vaikutuksia. Riskityypille päätetyn pistemäärän jälkeen luodaan riskikortti, jossa käsitellään riskiä koskevat piirteet. Kortin otsikossa on hyvä käyttää riskiarvion tunnusväriä, sillä turvallisuussuunnitelmassa tunnistetut riskit on hyvä laittaa järjestykseen riskiluokituksen mukaisesti. Mikäli riskikorttiin on päätetty sisällyttää toimintaohjeet turvallisuuspoikkeaman varalle, niin tällöin korkeariskisimmät kortit ovat järjestyksessä ensimmäisiä. Riskikortti on suunnitelma tapahtumassa tunnistettujen riskien minimointiin ja siinä määritellään sovellettavat suojoimenpiteet näiden riskien hallitsemiseksi. Riskikorttiin voi asettaa toimenpiteiden aikatauluja ja siinä voidaan nimetä vastuhenkilöt. (Safe Culture, 2024.)

Kuvioon 2 liittyy pyramidimallinen ajatuskartta (kuvio 3), joka kuvaa varhaisen puuttumisen, ennalta-ehkäisemisen ja suunnitelmien vaikutusta turvallisuuspoikkeaman vakavuuteen ja vaikuttavuuteen. Pyramidin alin taso on vihreä ja se tarkoittaa parasta vaihtoehtoa, kun taas tummanpunainen on huonoin

vaihtoehto. Mikäli riski asettuu tummanpunaiselle alueelle, niin toimintaperiaatteena on pyrkiä tekemään riskiä madaltavia toimenpiteitä, jotta saadaan käyttöön enemmän turvallisuutta parantavia toimintamalleja.

Kuvio 3. Riskin vakavuuden arviointiin käytettävän matriisin tulkintaa auttava ajatuskartta. (Pyramidi on luotu kuvion 2 tulkinnan avuksi.)

Riskianalyysin toteuttamiseen on useita tapoja, mutta perusajatuksena voi käyttää niiden jakamista kahteen konseptiin: sovellettuun tai yleisen tason riskianalyysiin. Sovellettu riskianalyysi keskittyy käytännön projekteihin, joita varten arvioidaan ja hallitaan riskejä erilaisissa toiminnallisissa ympäristöissä. Sovelletulla riskianalyysillä tuetaan päätöksentekoa ja parannetaan riskienhallintaa konkreettisissa tilanteissa. Yleisen tason riskianalyysi laajentaa näkökulmaa syventämällä ymmärrystä riskien olemuksesta ja kehittämällä teoreettista sekä käsitteellistä perustaa riskienhallinnan eri aloille. Molemmissa lähestymistavoissa, sovelletussa ja yleisessä riskianalyysissä, korostetaan tarvetta jatkuvalla oppimiselle ja kehittymiselle riskienhallinnan alalla. Ne tukevat toisiinsa tarjoten kattavan kehyksen riskien ymmärtämiseksi ja hallitsemiseksi monimutkaisessa ja jatkuvasti muuttuvassa maailmassa. (Aven, 2020, s. 29–31.)

Toimeksiantajan kontekstiin sopivammalla sovelletulla riskianalyysillä pyritään poistamaan ja minimoimaan tapahtumaan tai liiketoimintaan negatiivisesti vaikuttavat tunnistetut tekijät, ja syvemmälle vietyinä myös varautumaan ennakoon tunnistamattomiin riskeihin. Toisaalta riskianalyysiin voi suhtautua tapauskohtaisesti. Toimeksiantajan tapahtuma voi esimerkiksi olla niin pieni ja tapahtua toimeksiantajan omissa tiloissa. Tällöin riskianalyysiä saattaa olla turha tehdä erikseen, sillä tapahtuma ikään kuin sisältyy päivittäisiin toimintoihin.

4 YLEISÖTILAISUUDEN TURVALLISUUSSUUNNITELMA

4.1 Turvallisuussuunnitelman periaatteet

Turvallisuussuunnitelman periaatteissa korostetaan yhteistyön, perusteellisen paikallisen turvallisuustilanteen ja toimintaympäristön analyysin merkitystä turvallisuusongelmien tunnistamisessa ja niihin puuttumisessa. Turvallisuussuunnitelman sisältö rakentuu laajasta tietoperustasta, joka kokoaa yhteen yrityksen yksilöidyn turvallisuusnäkömyksen, kunnan asettamat turvallisuustiedot, sekä turvallisuus- ja pelastusorganisaatioiden vaatimat tiedot. Turvallisuussuunnitelmassa tulee hyödyntää tutkimustietoa ja viranomaisten jakamaa tietoa, jotta suunnitelmaa varten saadaan parhaat tiedot paikallisista turvallisuusongelmista ja niiden vakavuuksista. Turvallisuussuunnitelmalla pyritään suunnitelmaan, jolla määritellään turvallisuuden suuntaviivat ja konkreettiset toimenpiteet, jotka lopulta muodostavat turvallisuussuunnitelman keskeisen sisällön. Turvallisuussuunnitelman onnistunut laatiminen perustuu monipuoliseen tietopohjaan, tiiviiseen yhteistyöhön eri toimijoiden kanssa ja säännölliseen seurantaan. Nämä elementit varmistavat, että suunnitelmassa esitetyt toimenpiteet pysyvät ajan tasalla ja ovat mahdollisimman tehokkaita turvallisuuden edistämiseksi. (Rikksentorjuntaneuvosto, 2013, s. 16–17.)

Turvallisuussuunnitelma on vaihtoehtoinen tapa tuottaa tilaisuuteen liittyvät turvallisuusasiat yhdeksi kokoelmaksi. Sisältöehdotuksen (kuviot 4) mukaan turvallisuussuunnitelma voisi sisältää yhdeksän osa-aluetta, joilla katetaan toimeksiantajan tilaisuuteen liittyvät turvallisuustiedot.

1 Riskikortit Tunnistettujen riskien vaikutusten arviointi ja toimintaohjeet	2 Pelastussuunnitelma Viranomaisten vaatimat asiakirjat ja ohjeet kriisitilanteisiin	3 Viranomaisyhteistyö Asiakirjat ja ohjeet poliisilta ja kunnan eri toiminnoista
4 Yksityinen turvallisuus Asiakirjat ja ohjeet yksityiseltä turvallisuuspalvelulta	5 Muut sidosryhmät Jätehuolto, siivous, tilapäisrakenteet, muut luvat ja sopimukset	6 Koulutus Turvallisuushenkilökunnan tiedot, vastuuhenkilöt ja koulutusohjeet
7 Viestintä Ohjeet viestintään ja vastuuhenkilöiden yhteystiedot	8 Muut sidosryhmät Jätehuolto, siivous, tilapäisrakenteet, muut luvat ja sopimukset	9 Toiminnan arviointi Tapahtumaturvallisuuden yhteenvedo toiminnan kehittämistä varten

Kuvio 4. Turvallisuussuunnitelman sisältöehdotus

4.2 Tapahtumaturvallisuuden konseptointi

Turvallisuus voi olla keskeinen kokonaisuus yrityksen menestyksessä, ja parhaimmillaan se on osa tehokasta liiketoiminnan johtamista. Turvallisuusjohtamisen sisällyttäminen yrityksen strategiaan suojaa henkilöstöä ja asiakkaita, sekä vahvistaa brändiä ja syventää asiakassuhteita, samalla edistäen liiketoiminnan kehitystä ja asiakassuhteen luottamusastetta. Tapahtumaturvallisuuden suunnittelussa riskienhallinta ja turvallisuussuunnittelu voidaan nähdä mahdollisuutena tukea yrityksen kasvua ja luoda lisäarvoa. Turvallisuussuunnitelmat ovat keskeisiä tapahtumien menestyksen ja liiketoiminnan tukemisen kannalta. Kun turvallisuusajattelu on saumattomasti liitetty osaksi liiketoimintaa, se takaa turvallisuustoimenpiteiden olevan ajan tasalla ja ne voivat joustavasti mukautua niin sisäisiin kuin ulkoisiin muutoksiin.

Konseptoinnilla pyritään johdonmukaisen ja tasalaatuisen toiminnan johdattamaan kilpailukyvyn parantamiseen. Asiakasymmärrys on konseptoinnin keskiössä, ja se on keskeistä nykypäivän moniroolisia asiakkaita ymmärtäessä, joiden tarpeet ja odotukset voivat muuttua nopeasti. Asiakasnäkökulmasta on tärkeää tarjota sekä onnistuneita yksittäisiä asiakaskokemuksia että rakentaa

ainutlaatuisia kokemuksia muutoinkin koko asiakaspolun varrella, samalla pyrkien luomaan pitkäkestoisia suhteita ja sitoutuneita asiakkaita. Pitkäkestoisen asiakassuhteen rakentamisessa ja ylläpidossa korostuvat luottamus ja turvallisuus. Turvallisuuskonseptin joustavuus on asiakkaan näkökulmasta positiivinen asia ja myös sidonnaisuustekijä, mutta sen ytimen on säilyttävä vahvana muuttuvassa ympäristössä. (Peltola ym., 2022, s. 185.)

Toimeksiantaja on pystynyt luomaan varteenotettavan määrän pitkäkestoisia asiakassuhteita. Yksi tärkeimmistä syistä pysyviin asiakassuhteisiin on joustava arvoketju. Arvoketjun toisessa päässä tilaisuuden tai tapahtuman tilaava asiakas määrittää toimeksiannon suunnan, ja henkilöstö toisessa päässä ottaa ratkaisevan roolin toteuttajana. Henkilöstö on avainasemassa, kun tavoitteena on tehdä vaikutus asiakkaaseen ja mahdollistaa tilaisuuden menestyminen. Tämän periaatteen on heijastuttava päivittäisessä johtamisessa: henkilöstön ja johdon on kyettävä kehittämään kilpailuetua tuottava liiketoimintamalli ja toteuttamaan se yhteistyössä henkilöstön sekä muiden arvoketjun toimijoiden kanssa. Turvallisuuskontekstissa voidaan erottua kyvyllä olla innovatiivisia liiketoimintamallien kehittämisessä, mikä on synergiassa asiakaskokemuksen jatkuvaan parantamiseen tähtäävän turvallisuusosaamisen kanssa. (Peltola ym., 2022, s. 186.)

4.3 Turvallisuussuunnitelman sovittaminen toimeksiantajayrityksen tarpeisiin

Turvallisuussuunnitelman räätälöinti toimeksiantajayrityksen tarpeisiin on olennainen elementti tapahtuman onnistuneessa toteutuksessa, edustipa se sitten yksityis- tai yritystilaisuuksien järjestämistä. Turvallisuussuunnitelman kehittämisprosessissa keskeistä on tapahtuman ominaispiirteiden - kuten laajuuden, yleisön koostumuksen, sijainnin sekä mahdollisten erityisriskien - syvällinen ymmärtäminen. Tämä lähestymistapa mahdollistaa monipuolisen riskienhallinnan, jossa otetaan huomioon sekä fyysiset että henkilöstöön liittyvät turvallisuusnäkökulmat, varmistaen näin tapahtuman kaikkien osallistujien turvallisuuden.

Turvallisuussuunnitelman laadinnassa on tärkeää erottaa toisistaan suurten ja pienten tapahtumien vaatimukset, kuten myös tapahtumapaikan sijaintiin liittyvät erityispiirteet. Suuret yleisötapahtumat, kuten konsertit tai festivaalit, asettavat pieneen tapahtumaan nähden enemmän vaatimuksia turvallisuuden hallinnalle, esimerkiksi kattavan hätäevakuointisuunnitelman ja aktiivisen ensiapuvalmiuden. Pienemmissä tilaisuuksissa, kuten yritysseminaareissa tai yksityisjuhlissa, riskit ovat erilaisia, vaikkakaan eivät vähäisempiä, keskittyen enemmän tilakohtaisiin turvallisuustekijöihin ja henkilökohtaiseen turvallisuuteen. Molemmissa tapauksissa turvallisuussuunnitelman on oltava joustava ja mukautuva, kykenevä vastaamaan odottamattomiin tapahtumiin ja säilyttämään turvallisuuden korkealla tasolla tapahtuman kaikissa vaiheissa. Turvallisuussuunnitelman perustana on ennakointi ja valmius, mikä tarkoittaa käytännössä tehokasta suunnittelua, resurssien asianmukaista kohdentamista ja sidosryhmien välistä yhteistyötä. Tilaisuuden koosta ja tarkoituksesta riippuu myös esimerkiksi järjestyksenvalvonnan laajuus. Laajuudesta ei ole säädöspohjaa, vaan on ainoastaan tiedossa, että tilaisuuden turvallisuus on järjestäjän vastuulla. Mikäli tapahtumassa käytetään järjestyksenvalvoja, on heidän kokoonpanostansa ja käytöstä laadittava suunnitelma, joka liitetään turvallisuussuunnitelmaan. Järjestyksenvalvontasuunnitelmassa on ilmoitettava järjestyksenvalvojien tiedot ja käyttötarkoitus.

Toimeksiantajan sijainti merellisessä ympäristössä tarjoaa ainutlaatuisia mahdollisuuksia tapahtumien järjestämiseen, mutta samalla se asettaa erityisiä vaatimuksia turvallisuussuunnitelmalle. Tilaisuus voidaan asiakkaan toivomuksesta järjestää esimerkiksi ulkosaaristossa tai vesialuksella. Tällöin on kiinnitettävä erityistä huomiota logistiikkaan ja turvallisuuteen, kuten tehokkaan evakuointiin vesiteitse ja ensiapuvalmiuteen etäällä mantereesta. Merellisessä tai muutoin syrjäisemmässä ympäristössä tehokas turvallisuussuunnitelma edistää tapahtuman sujumista saumattomasti, vahvistaen yrityksen mainetta vastuullisena ja innovatiivisena tapahtumajärjestäjänä.

4.4 Turvallisuuden integroiminen tilaisuuden suunnitteluprosessiin

Turvallisuuden integroiminen tapahtuman suunnitteluprosessiin johtaa luotavampaan ja täsmällisempään turvallisuussuunnitelmaan, ja tietysti myös turvallisempaan tilaisuuteen. Turvallisuuden integroiminen tilaisuuden suunnitteluun auttaa toimeksiantajaa tuomaan esille turvallisuuteen liittyvät seikat loogisessa järjestyksessä. Kaikkiin suunnitelman vaiheisiin yhdistetty turvallisuusajattelu mahdollistaa potentiaalisten riskien täsmällisemmän ennakoinnin ja näin ollen on helpompi varmistaa, että kaikki järjestelyt täyttävät sekä lainsäädännön vaatimukset että osallistujien turvallisuusodotukset. Prosessin ajan on hyvä muistaa suunnitelman olevan dynaaminen apuväline, joka on tarkoitettu päivitettäväksi uusien tietojen tai muuttuvien olosuhteiden mukaan.

Tärkeä osa turvallisuuden varmistamisessa on avoin vuoropuhelu kaikkien tapahtuman suunnitteluun ja toteutukseen osallistuvien vastuuhenkilöiden kanssa. Aktiivinen osallistuminen turvallisuussuunnitelman kehittämiseen ja toteutukseen kaikkien mukana olevien toimesta takaa, että jokainen ymmärtää roolinsa turvallisuuden ylläpitämisessä ja sitoutuu noudattamaan suunnitelmassa määritellyjä toimintatapoja. Osallistaminen luo vastuun tunteen ja edistää avoimuutta, mikä on ensiarvoisen tärkeää hätätilanteiden tehokkaassa hallinnassa.

Toimeksiantajan henkilökunnalla on tärkeä rooli turvallisuuden ylläpidossa, joten, joten heidän osallistamisensa turvallisuuden suunnitteluun on koko tapahtuman etu. Heidän avullaan varmistetaan turvallisuussuunnitelman täsmällinen noudattaminen ja kaikkien turvatoimien aktiivinen käyttö. Lisäksi vastuuhenkilöiden on oltava valmiita reagoimaan nopeasti mahdollisiin poikkeamiin ja mukauttamaan toimiaan tarpeen mukaan, joten on hyödyllisempää osallistaa heitä turvallisuussuunnitelman tekemiseen kuin antaa heille luettavaksi valmis suunnitelma. Henkilökunnan tehtävänä on tunnistaa ja arvioida riskejä ja tuottaa niihin ratkaisuehdotuksia avoimen dialogin avulla. Vastuuhenkilöiden asiantuntemus on arvokasta, kun pyritään luomaan turvalliset puitteet kaikille tapahtumaan osallistuville.

4.5 Luvat ja säännöt toimeksiantajayrityksen kontekstissa

Tapahtumajärjestäjän on navigoitava monimutkaisessa lupien ja vaatimusten verkostossa. Periaatteessa korkealle vaatimustasolle tulee olla kiitollinen, sillä vaatimustason noudattaminen auttaa turvallisuuspoikkeamien tehokkaassa hallinnassa.

Eri turvallisuusviranomaisten tuki on parhaimmillaan silloin, kun tapahtumajärjestäjä toimii vastuullisesti ja noudattaa vaatimuksia. Tapahtuman luonteen mukaan saatetaan vaatia laaja kirjo lupamenettelyjä ja viranomaisilmoituksia. Lupa-asiointi vaatii yhteistyötä eri viranomaisten kanssa, kuten kunnan, pelastuslaitoksen ja poliisin kanssa. Lupamenettelyiden onnistuminen edellyttää tarkkaa suunnittelua ja oikea-aikaista toimintaa, jotta kaikki luvat ja ilmoitukset ehditään käsitellä ja hyväksyä ajoissa. Tämä moniulotteinen prosessi on avainasemassa tapahtuman menestyksessä. Lupaprosessien onnistumisella mitataan järjestäjän ammattitaitoa ja vastuuta varmistaa tapahtuman sujuvuus ja noudattaa säännöksiä. (DVV, 2024.)

4.5.1 Poliisi

Kokoontumislakia sovelletaan yleisiin kokouksiin ja yleisötilaisuuksiin. Lakia ei sovelleta yksityistilaisuuksiin, joten yksityistilaisuus ei sisälly lain tarkoittamaan ilmoitusvelvollisuuteen. (Kokoontumislaki 530/1999, 1 luku 2 § 1 mom.) Kokoontumislaisissa kuitenkin säädetään, että yksityistilaisuus katsotaan kuuluvaksi lain piiriin, mikäli osanottajien määrä tai tilaisuuden luonne ovat yleisötilaisuuden kaltainen tapahtuma (Kokoontumislaki 530/1999, 1 luku 2 § 2 mom. 2 k.).

Poliisille ilmoitetaan yleisötilaisuuksista sen vuoksi, että poliisi osaa varautua mahdollisiin lisääntyviin turvallisuuspoikkeamiin. Yleisötilaisuudeksi määritellään tapahtuma, joka on avoinna yleisesti kaikille, joko ilmaiseksi tai pääsylipulla. Tähän kategoriaan kuuluvat muun muassa messut, markkinat, urheilutapahtumat sekä juhlat, joita ei ole rajattu vain kutsutuille tai tietyn yhteisön jäsenille. Vaikka yleisötilaisuuksista on pääsääntöisesti ilmoitettava kirjallisesti

paikalliselle poliisille, joitakin poikkeuksia on. Tällaisia poikkeuksia voivat olla tapahtumat, jotka eivät aiheuta haittaa sivullisille tai ympäristölle, eivätkä vaadi erityisiä liikennejärjestelyjä, esimerkiksi pienen yleisömäärän tai tapahtumapaikan vuoksi. Koska paikalliset olosuhteet vaihtelevat, on suositeltavaa tarkistaa paikallisen poliisin käytännöt. (Poliisi, 2024a.)

Toimeksiantaja järjestää pääsääntöisesti yksityistilaisuuksia. Yksityistilaisuudelle ei ole erikseen lailla säädettyjä erityispiirteitä, joten yksityistilaisuus on tulkinnanvarainen kokonaisuus. Yleisesti voidaan katsoa, että esimerkiksi häät, ristiäiset ja muutoin liikevoittoa tavoittelemattomat, niin sanotusti perhepiirissä järjestetyt, juhlat ovat luettavissa yksityistilaisuuksiksi. Niitä ovat myös muun muassa urheiluseuran saunaillat ja yrityksen tiloissa järjestetyt pienimuotoiset juhlat, joihin ei kutsuta merkittävää määrää osanottajia. Esimerkkinä voidaan kuitenkin mainita, että esimerkiksi hautajaiset voivat muuttua lain tarkoittamaksi yleisötilaisuudeksi, mikäli hautajaisiin odotetaan satoja vieraita ja hautajaiset ovat avoinna yleisölle. Tällainen tilanne voi tulla kyseeseen esimerkiksi merkkihenkilön menehdyttyä, ja on oletettavissa, että hautajaisiin osallistuu laaja joukko yleisöä. (Poliisi, 2024b.)

Yleisötilaisuudesta poliisille ilmoittaminen on sekä järjestäjän että yhteiskunnan etu. Poliisi pystyy ennakoilmoitusten perusteella varautua mahdollisiin turvallisuuspoikkeamiin tehokkaammin resursseja ohjaamalla. Nelonen Media Oy on yksi Suomen suurimmista tapahtumajärjestäjistä. ”Yrityksen tuotantopäällikkö Anniina Havukainen toteaa haastattelussaan, että isossa tapahtumassa pitää varautua monenlaisiin ongelmiin. Ennen kaikkea turvallisuudessa asioita ei jätetä puolitiehen. Yhteistyö poliisin kanssa on lisääntynyt, eikä se ole lainkaan haitaksi.” (Ikonen, 2024.)

Esimerkkitapauksessa poliisi aloitti esitutkinnan epäilystä yleisötilaisuuden järjestämisestä ilman vaadittua ilmoitusta viranomaisille. Kyseisessä noin 200 henkilön tapahtumassa myytiin pääsylippuja, mutta asiasta ei ollut tehty ilmoitusta poliisille. Poliisi puuttui tilanteeseen keskeyttämällä tilaisuuden. Tämän toimenpiteen myötä asiaa tutkitaan kokoontumisrikkomuksena. Epäily nostaa esille kokoontumislakiin kirjatun ilmoitusvelvollisuuden merkityksen; laki vaatii

yleisötilaisuuksien järjestäjien tekemän kirjallisen ilmoituksen poliisille viisi vuorokautta ennen tapahtumaa, lukuun ottamatta sellaisia pienimuotoisia tapahtumia, joista ei koidu merkittävää vaikutusta ympäristölle tai järjestykselle. Koontumislain mukaan tilaisuuden järjestäjä vastaa järjestyksen ja turvallisuuden ylläpidosta, eikä ilmoittamalla jättäminen vapauta järjestäjää tästä vastuusta. Poliisin muistuttaa tiedotteessaan valmistelujen tärkeydestä ja korostaa, että kaikki tarvittavat järjestelyt, kuten turvallisuus- ja pelastussuunnitelmat sekä mahdolliset erityisjärjestelyt, tulee valmistella hyvissä ajoin ennen tapahtumaa. Tapauksessa korostuu yleisötilaisuuksien järjestämiseen liittyvät lainmukaiset velvoitteet ja järjestäjän roolin tapahtuman turvallisuuden varmistajana. (Poliisi, 2024b.)

4.5.2 Pelastustoimi

Tapahtumajärjestäjän on otettava huomioon pelastustoimen vastuualue tapahtuman suunnittelussa ja toteutuksessa. Pelastusviranomaisten määräysten noudattaminen on paitsi lakisääteistä myös välttämätöntä tapahtuman turvallisen onnistumisen kannalta, mikä tekee pelastustoimen vastuualueen huomioimisesta olennaisen tekijän tapahtuman suunnittelussa ja onnistuneessa toteutuksessa. Pelastustoimen vastuualueen huomiointi tapahtumaa suunniteltaessa tehostaa riskienhallintaa ja varmistaa pelastusviranomaisen nopean sekä asianmukaisen reagoinnin hätätilanteissa. Pelastustoimen ohjeistukset kattavat ensiapuvalmiudet, evakuointisuunnitelmat ja pelastautumisreitit, jotka ovat kriittisiä osallistujien turvallisuuden kannalta. Yhteistyö kunnan pelastuslaitoksen kanssa on luonnollista avata sinne toimitettavan pelastussuunnitelman muodossa, tai mahdollisesti jo tätä ennen konsultoimalla vastuuviranomaista tarveharkinnan muodossa.

Pelastussuunnitelmalla korostetaan tapahtumajärjestäjien vastuuta turvallisuussuunnittelussa ja pelastustoimien integroimisessa osaksi yleisötapahtumien järjestämistä. Pelastussuunnitelman laatiminen on lakisääteinen vaatimus, jonka tarkoituksena on ehkäistä onnettomuuksia ja varautua mahdollisiin vaara- ja onnettomuustilanteisiin. (Pelastustoimi, 2017, s. 3–4.) Suunnitelman

sisältöön kuuluvat muun muassa tapahtuman yleistiedot, riskien arviointi, ennaltaehkäisevät toimet, henkilökunnan ja yleisön ohjeistus sekä erityiset turvallisuusjärjestelyt, kuten alkusammutuskaluston, ensiavun ja evakuointisuunnitelmien organisointi (Pelastustoimi, 2017, s. 5–19).

Pelastussuunnitelman merkitys korostuu yleisötapahtumien monimuotoisuudessa ja vaihtelevissa olosuhteissa. Tapahtuman järjestäjän on arvioitava huolellisesti tapahtuman vaarat ja riskit sekä suunniteltava vastaavat turvallisuusjärjestelyt ja ohjeistukset. (Pelastustoimi, 2017, s. 7.) Vaarallisten kemikaalien, tuliesitysten ja pyroteknisten tehosteiden käyttö vaatii erityistä huomiota ja mahdollisesti viranomaisten hyväksyntää (Pelastustoimi, 2017, s. 17).

Tärkeä osa turvallisuussuunnittelua on varautuminen mahdollisiin energianjakelun katkoksiin ja varmistaa poistumisreittien sekä ensiapupisteiden asianmukainen merkintä ja valaistus (Pelastustoimi, 2017, s. 16). Tapahtuman keskeyttämisen ja evakuointijärjestelyjen suunnittelu on olennainen osa pelastussuunnitelmaa, joka vaatii yksityiskohtaista suunnittelua ja henkilöstön koulutusta (Pelastustoimi, 2017, s. 14).

Tutkimus korostaa yhteistyön merkitystä eri viranomaisten kanssa, kuten pelastuslaitoksen, poliisin ja ensihoidon, turvallisuuden varmistamisessa. Se myös muistuttaa järjestäjän vastuusta huolehtia, että tapahtuma täyttää kaikki turvallisuuteen liittyvät lakisääteiset vaatimukset. (Pelastustoimi, 2017, s. 4.)

Pelastuslain (379/2011, 3 luku 16 §) mukaan tilaisuuden järjestäjän on laadittava pelastussuunnitelma, mikäli ihmisten suuren määrän tai muun erityisen syyn vuoksi sisältyy merkittävä henkilö- tai paloturvallisuusriski. Valtioneuvoston asetuksella pelastustoimesta (407/2011, 3 §) pelastussuunnitelma tarkennetaan laadittavaksi, mikäli tapahtumassa:

1. arvioidaan olevan läsnä samanaikaisesti vähintään 200 henkilöä;
2. käytetään avotulta, ilotulitteita tai muita pyroteknisiä tuotteita taikka erikoistehosteina palo- ja räjähdysvaarallisia kemikaaleja;
3. tapahtumapaikan poistumisjärjestelyt poikkeavat tavanomaisesta; tai
4. tapahtuman luonne aiheuttaa erityistä vaaraa ihmisille.

Yhteenvedona voidaan todeta, että turvallisen yleisötapahtuman järjestäminen edellyttää kattavaa ennakkovalmistelua, riskien arviointia ja ennaltaehkäisevien toimien suunnittelua. Pelastussuunnitelma toimii keskeisenä dokumenttina, joka kokoaa yhteen kaikki turvallisuuteen liittyvät järjestelyt, varmistaa viranomaisyhteistyön ja takaa tapahtuman turvallisen toteutuksen kaikille osallistujille.

4.5.3 Muut viranomaiset

Kunnan rakennusvalvontaviranomainen vastaa rakentamisen valvonnasta ja käsittelee lupa-anomukset esimerkiksi tilapäisiä rakenteita kuten katsomoita ja esiintymislavoja koskien. Toimeksiantajan kotikaupunki Rauman rakennusjärjestyksen mukaan yli kahden viikon ajan paikallaan olevat rakenteet edellyttävät toimenpidelupaa. Lupien hakemiseen liittyen on oltava yhteydessä Rauman kaupungin rakennusvalvontaan, sillä vaikka toimenpidelupaa ei rakennusjärjestyksen mukaan tarvita, niin tilapäiset rakenteet voivat silti kuulua rakennustarkastuksen piiriin. (Rauman kaupunki, 2024.)

Mainostamiseen liittyen, kuten tapahtumaopasteet ja -mainokset julkisilla paikoilla, on myös tarkistettava luvanvaraisuus rakennusvalvonnan lupatarkastajilta, sillä tietyissä tapauksissa, kuten kulttuurihistoriallisesti merkittävillä alueilla, mainosten asettaminen voi vaatia erillisen toimenpideluvan. Kokoontumistiloissa noudatetaan kunnan valvontaviranomaisen antamaa määräystä tilan käyttäjien enimmäismäärä. (Rauman kaupunki, 2024.)

Katualueen käyttölupa kuuluu myös kunnan vastuualueeseen. Maanteiden tilapäisessä sulkemisessa tulee käännyä ELY-keskuksen puoleen (ELY-keskus, 2024). (Rauman kaupunki, 2024.)

Järjestettäessä ulkoilmakonsertteja tai -tapahtumia, jotka tuottavat erityisen häiritsevää melua tai jätettä, on tehtävä ilmoitus ympäristönsuojelusta vastaavalle viranomaiselle. Raumalla ilmoitus on jätettävä viimeistään 30 päivää

ennen tapahtuman alkua. Tapahtuman vaikutusalueella oleville asukkaille ja muille vaikutuspiirissä oleville tahoille on tiedotettava melusta ja muista mahdollisista häiriöistä etukäteen, sisältäen tiedot melun laadusta, kestosta ja tapahtuman vastuuhenkilön yhteystiedot. Tärkeää on myös melulle herkkien kohteiden, kuten hoitolaitosten ja koulujen, huomioiminen suunnittelussa. Melun leviämistä on rajoitettava käyttämällä esimerkiksi kiinteitä rakenteita ja äämentoisto on pidettävä kohtuullisena. Tapahtuman järjestäjällä on vastuu tapahtuman jätehuollon suunnittelusta ja toteutuksesta sekä alueen puhtaanapidosta tapahtuman päätyttyä. Erityisesti suurten, ruokaa ja juomaa tarjoavien yleisötapahtumien on laadittava jätehuoltosuunnitelma, joka tulee toimittaa Rauman kaupungin ympäristönsuojelun hyväksyttäväksi. Jätehuoltosuunnitelmassa esitetään arviot tapahtuman kävijämäärästä, syntyvien jättemäärien painosta jätelajeittain, jätteiden keräysastioiden määrästä ja sijoittelusta, lajitteluohjeet sekä tiedot jäteastioiden tyhjennysvälistä monipäiväisissä tapahtumissa. (Rauman kaupunki, 2024.)

Elintarvikkeiden osalta elintarvikevalvontaviranomainen pyrkii toiminnallaan ennaltaehkäisemään elintarvikkeista aiheutuvia terveysriskejä. Tapahtumissa, joissa myydään tai tarjoillaan elintarvikkeita, tulee tapahtuman järjestäjän tehdä ilmoitus ympäristöterveydenhuoltoon, noudattaen elintarvikelain vaatimuksia. On tärkeää, että tapahtumaan osallistuvien elintarviketoimijoiden toiminta, mukaan lukien liikkuvat elintarvikehuoneistot, on virallisesti hyväksyttyä tai siitä on tehty aloittamisilmoitus. Vähäisen elintarvikemyynnin tai -tarjoilun, kuten yksityishenkilöiden tai harrastuskerhojen toimesta, ei yleensä vaadi ilmoitusta. Epäselvissä tilanteissa tai vähäriskisen toiminnan määrittelyssä kannattaa konsultoida terveystarkastajaa. (Rauman kaupunki, 2024.)

Toimeksiantajalla on alkoholin anniskelulupa, mutta erikseen tulee huolehtia myös siitä, että mahdollinen tilaisuuden tai tapahtuman paikka on hyväksytty anniskelupaikaksi. Mikäli paikkaa ei ole sen omistajan toimesta hyväksytetty anniskelupaikaksi, niin paikkaa voi tai aluetta voi hakea hyväksytyksi anniskelupaikaksi Aluehallintovirastolta. Mikäli tapahtuman järjestämiseen kuuluva tila on jo ennakkoon hyväksytty anniskelupaikaksi, tapahtumajärjestäjä voi hoitaa anniskelun ilmoitusmenettelyllä. Anniskelualueiden tiedot löytyvät

alkoholielinkeinorekisteristä. Ilmoitus anniskelusta on toimitettava kyseiselle aluehallintovirastolle viimeistään 72 tuntia ennen tapahtuman alkua. Anniskelun suorittaminen edellyttää voimassa olevaa anniskelulupaa ja tapahtumajärjestäjän tulee saada tilan omistajalta tai haltijalta tiedot anniskelupaikan numerosta sekä mahdollisista anniskelua koskevista rajoituksista. (Aluehallintovirasto, 2024.)

Ympäristöhuoltoon liittyvä lainsäädäntö on yleisluontoinen. Ympäristönsuojelulain (527/2014, 2 luku 6–7 §), mukaan sen soveltamisalaan kuuluvan tulee olla tietoinen ympäristömääräyksistä ja tämä on velvollinen ehkäisemään ja rajoittamaan ympäristön pilaantumista. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että jokaisen tulee huolehtia ympäristöstä. Jätteen määrän hallinta on suurissa yleisötapahtumissa keskeistä, ja jätehuollon järjestämisestä on laadittava suunnitelma, jonka järjestäjän on ilmoitettava kunnan jätehuollosta vastaavalle viranomaiselle. Toimeksiantajan jätehuoltosopimus mahdollistaa jätteiden kuljettamisen.

4.5.4 Yhteistyö sidosryhmien kanssa

Toimeksiantajan sidosryhmäyhteistyö on monipuolinen kokonaisuus, joka sisältää sekä pitkiä että lyhyitä kumppanuuksia. Turvallisuussegmentin ulkopuolelta tärkeimpinä voisi mainita valaistus- ja äänitekniikan sekä lavarakentamisen ja -tekniikan yhteistyökumppanit. Vakiintuneet käytännöt suunnittelussa ja tuotannossa ovat auttaneet toimeksiantajaa luottamukselliseen suhteeseen palvelutuotannoissa. (Yrittäjä Iida Lammen henkilökohtainen tiedonanto 9.11.2023.)

Sidosryhmäyhteistyökumppaneita turvallisuudessa ovat erityisesti viranomaiset, kuten kunta, poliisi ja pelastuslaitos, jotka tukevat turvallisuussuunnitelmien laadintaa ja riskienhallintaa. Lisäksi yrityksen yhteistyöverkostoon kuuluvat tapahtumien järjestämisessä mukana olevat alihankkijat ja palveluntarjoajat, kuten turvallisuus- ja viestintäpalvelut. Näiden kumppaneiden kanssa tehtävä tiivis yhteistyö on tärkeää, jotta turvallisuus voidaan varmistaa tehokkaasti

sekä yrityksen omassa toiminnassa että erilaisissa tilaisuuksissa. (Linda Sallménin henkilökohtainen tiedonanto 16.6.2024.)

Tapahtumajärjestämisen tuottaminen vaatii monipuolista yhteistyöverkostoa. Jotkin asiat ovat pakollisia, kuten Teoston ja Gramexin musiikin toistamiseen tai esittämiseen liittyvät luvat. Teoston tarjoaman tapahtumalupa on suunnattu yrityksille, yhteisöille, järjestöille ja yksityishenkilöille, jotka järjestävät musiikkia sisältäviä tapahtumia. Lupa mahdollistaa live-musiikin, äänitemusiikin ja karaoken esittämisen eri kokoisissa kertaluontoisissa tapahtumissa, riippumatta siitä, ovatko ne maksullisia vai maksuttomia. Lupa kattaa sekä Teoston että Gramexin musiikinkäytön oikeudet, eikä erillistä Gramexin lupaa tarvita. Luvan hakeminen tapahtuu kerran, ja se on voimassa toistaiseksi, mutta jokainen tapahtuma tulee ilmoittaa erikseen Teoston verkkopalvelussa, jossa tapahtuman tiedot vaikuttavat hintaan. Lisäksi mahdolliset suoralisensoidut esiintymiset ja muun käyttöluvan alainen musiikki tulee ilmoittaa, ja ne huomioidaan hinnassa vähennyksenä. Tapahtuman järjestäjät saavat alennusta, kun ilmoittavat tapahtuman tiedot määräajassa, ja tietyistä kuluista voi tehdä vähennyksiä laskutukseen. Taustamusiikin soittaminen tapahtuman aikana sekä äänitteiden tallentaminen on myös sallittua, kunhan ne on ilmoitettu etukäteen. (Teosto, 2024.)

4.5.5 Yleisön osallistaminen turvallisuussuunnitteluun

Yleisön osallistaminen tapahtuman turvallisuuden suunnitteluun ja ylläpitoon on hyödyllistä, sillä se lisää yhteisöllisyyttä ja turvallisuuden tunnetta. Paras keino on rohkaista yleisöä palautteen antamiseen. Palautteen aktiivinen huomiointi ja niihin nopeasti reagoiminen ovat olennaisia turvallisuuden ylläpidossa ja kontaktin ja luottamuksen ylläpitämisessä yleisön tai asiakkaan kanssa. Esimerkiksi, jos katsoja huomauttaa katsomorakenteen kaiteiden puutteellisuudesta, niin järjestäjän on toimittava välittömästi estämällä, varoitamalla ja korjaamalla. Palautteen saanut henkilökunnan jäsen ehkäisee turvallisuuspoikkeaman vaikutuksia ja toimittaa tiedon vastuhenkilölle, joka korjaa tilanteen. Yleisöltä voi tulla palautetta monista eri asioista, ja ne on

priorisoitava. Palautteiden määrää voi hallinnoida ennakkoon tarkastelemalla tiloja, tapoja ja käytänteitä objektiivisesta turvallisuusnäkökulmasta. Esimerkiksi pimeiden alueiden parantaminen huomioteippauksilla tai kohdevaloilla parantaa turvallisuutta ja yleisön kokemusta.

Yleisön palautteeseen reagoiminen vahvistaa luottamusta järjestäjän ja yleisön välillä. Se osoittaa, että järjestäjä välittää yleisön turvallisuudesta ja hyvinvoinnista, mikä on perusta onnistuneelle tapahtumalle. Henkilökuntaa on suositavaa ohjeistaa ottamaan vastuu palautteesta.

5 TURVALLISUUSTOIMENPITEET JA -TEKNIIKAT

5.1 Turvallisuushenkilöstö

Tapahtuman turvallisuusjohtaminen on vaativa tehtävä tapahtuman laajuudesta riippumatta. Koko turvallisuusprosessi vaatii johtajalta perusteellista suunnittelua ja asiantuntijatasoista koordinoitua. Varsinkin laajemmissa tapahtumissa on tärkeää, että tämä henkilö pystyy keskittymään turvallisuuden johtamiseen. Turvallisuudesta vastuussa olevan henkilöstön tehtävänä on varmistaa, että kaikki turvallisuustoimet pannaan täytäntöön suunnitelmien mukaan ja tehokkaasti. Siksi on suositeltavaa, että myös pienimuotoisemmissa tapahtumissa nimetään turvallisuusvastaava, joka on vastuussa turvallisuusstrategian suunnittelusta ja sen toteuttamisesta. Tällä tavoin varmistetaan, että jokainen tapahtuma täyttää yrityksen profiilin turvallisuusstandardit.

Toimeksiantajan turvallisuusasioiden yhteistyökumppani on yksityinen turvallisuusalan toimija. Tällaisella toimijalla tulee olla turvallisuusalan elinkeinolupa (Laki yksityisistä turvallisuuspalveluista 1085/2015, 3 luku 24 § 1 mom.).

Tilaisuuden järjestäjällä on velvollisuus huolehtia järjestyksen ja turvallisuuden säilymisestä sekä lain noudattamisesta tilaisuudessa (Kokoontumislaki 530/1999, 4 luku 17 §). Tästä syystä toimeksiantaja on turvautunut yksityisen turvallisuuspalveluita tuottavan yhteistyökumppanin puoleen. Turvallisuuden yhteistyökumppani on tuottanut toimeksiantajan turvallisuuspalveluita lukuisia kertoja ja on myös tuottanut tarvittaessa järjestyksenvalvontasuunnitelman osaksi turvallisuussuunnitelmaa. Yhteistyökumppani on toimittanut tilaisuuksiin muiden turvapalvelujen lisäksi järjestyksenvalvojia. Järjestyksenvalvojien määrästä ei ole erikseen säädetty, vaan lain mukaan järjestäjällä on oikeus asettaa järjestyksenvalvojia sekä yleisö- että yksityistilaisuuteen (Laki yksityisistä turvallisuuspalveluista 1085/2015, 3 luku 26 § 1 mom. 1 ja 2 k).

Järjestyksenvalvojien sopivana määränä pidetään tapahtuman mukaan suhdelukuja 1/25–1/250. Korkeamman riskin tapahtumassa voidaan ajatella

olevan siis yksi järjestyksenvalvoja 25:tä vierasta kohden ja matalan riskin tapahtumassa yksi järjestyksenvalvoja 250:tä vierasta kohden. Nämä suhdelut ovat täysin ohjeellisia, sillä jokainen tapahtuma on erilainen ja niissä on toisistaan poikkeavia riskejä. Osassa maailmaa on hyvin erilainen suhtautuminen turvallisuuteen kuin Suomessa. Esimerkiksi Iso-Britanniassa järjestetyssä stadionluokan rock-konsertissa suhdeluku saattaa olla 1/28, kun Suomessa vastaavan tapahtuman suhdeluku voi olla 1/150. Turvallisuuspalveluita tarjoavat yksityisen sektorin yritykset käyttävät lähtökohtaisesti suhdelukua 1/100. Lukua voidaan pitää hyvänä ohjeena tapahtumaturvallisuuden lähtötilanteeseen, joskin riskien kasvaessa tai vähentyessä suhdelukua tulee tietenkin muuttaa. (Allen ym., 2012, s. 217; Westminster Security, 2024; CitiGuard, 2024.)

5.1.1 Henkilöstön koulutus ja suunnitelmien implementointi

Toimeksiantajan työntekijöiden ydintehtävä on kahvila-, ravintola- ja cateringpalveluiden tuottaminen. Henkilöstön ydinosaminen on siis hyvin erilainen turvallisuusnäkökulmaan verraten. Tästä syystä perehdyttämisen tulee olla luontevana osana organisaatiokulttuuria. Tapahtumaturvallisuudessa jokaisella työntekijällä on oma vastuunsa ja paikkansa turvallisuusverkostossa. Koko luokaltaan mittavammissa tapahtumissa toimeksiantaja käyttää satunnaisesti lisätyövoimaa ja heidän perehdyttämisenä on huomioitava erityisesti. Työntekijän perehdyttäminen on pakollista (Työsuojelulaki 738/2002, 2 luku 14 §). Toimeksiantajan on huolehdittava siitä, että työntekijät saavat perusteellisen koulutuksen paitsi varsinaisiin tehtäviinsä, myös tapahtuman turvallisuus suunnitelman ymmärtämiseen ja noudattamiseen. Työteho ja -motivaatio pysyvät korkeammalla, kun työntekijä on perehdytetty työhönsä siten, että hän ymmärtää tehtävänsä ja vastuunsa. (Työsuojelu, 2024.)

Perehdyttäminen turvallisuusasioihin käsittää laajan kirjon osa-alueita, kuten elintarviketurvallisuuden, henkilökohtaisen hygienian, ensiapuvalmiudet ja paloturvallisuuden. Lisäksi on tärkeää opettaa henkilökunnalle, miten tunnistaa potentiaalisia vaaratilanteita ja miten reagoida hätätilanteissa. Tämän lisäksi

henkilökunnalle tulee selventää heidän roolinsa yleisön turvallisuuden ylläpitämisessä, kuten evakuointireittien tunteminen ja hätätilanteiden viestintäketju.

Turvallisuudesta vastaavan henkilön vastuulla on turvallisuussuunnitelman läpikäynti kaikkien työntekijöiden kanssa. Tällä toimenpiteellä varmistetaan, että jokainen ymmärtää omat vastualueensa ja toimintaprotokollat. Suunnitelman tulee sisältää selkeät ohjeet eri tilanteisiin, mukaan lukien yhteistyö ja yhteydenpito tapahtuman muun turvallisuushenkilöstön kanssa. Jatkuvalle koulutuksella ja säännöllisillä kertauksilla varmistetaan, että turvallisuusosaaminen pysyy ajantasaisena ja että kaikki työntekijät ovat valmiita toimimaan tehokkaasti ja koordinoitusti turvallisuushaasteiden edessä.

Turvallisuusnäkökulmasta tarkasteltuna perehdyttämisen ytimessä on turvallisuuskulttuurin luominen. Turvallisuuskulttuuri voi olla luontevana osana jokapäiväistä työtä. Yrityksen toimeksiantajalle vahva turvallisuuskulttuuri edustaa arvokasta elementtiä sekä yrityskuvan että työturvallisuuden näkökulmasta. Tämä perustan pohjalta yritys voi viestiä asiakkailleen luotettavuudesta ja turvallisuudesta. Optimaalisessa tilanteessa turvallisuuskulttuuri suojaa yrityksen henkilöstöä ja resursseja, sekä välittää positiivista viestiä ulospäin, korostaen yrityksen sitoutumista asiakkaidensa turvallisuuteen.

5.2 Kulunvalvonta ja turvatarkastukset

Kulunvalvonta ja turvatarkastukset ovat keskeisiä elementtejä tapahtumien turvallisuuden varmistamisessa, varsinkin suurissa yleisötapahtumissa. Ne toimivat ensimmäisenä suojamuurina erilaisia turvallisuusriskejä vastaan, kuten pyrkimyksenä tunnistaa ja estää mahdollisten riskihenkilöiden pääsy tilaisuuteen. Kulunvalvonta ja turvatarkastukset mahdollistavat päihtyneiden henkilöiden pääsyn estämisen, mikä on olennaista yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi. Joissakin tapahtumissa kyseeseen voivat tulla myös eritasoiset turvatarkastukset. Ne voivat olla välttämättömiä vaarallisten ja kiellettyjen esineiden ja aineiden tuonnin estämiseksi tapahtuma-alueelle. Järjestyksenvalvojen rooli ei rajoitu pelkästään riskien minimoimiseen, sillä he myös

ohjaavat vierailijoita ja edistävät sujuvaa liikkumista tapahtumassa, mikä parantaa asiakaskokemusta. Järjestyksenvalvojen rooliin saattaa sopia myös kulunvalvonnan yhteyteen integroitu pääsylippujen tarkastaminen.

5.3 Teknologian rooli turvallisuudessa toimeksiantajayrityksen näkökulmasta

Teknologia tarjoaa monipuolisia mahdollisuuksia yleisötapahtumien turvallisuuden hallintaan, vaikka suoranaisia turvallisuuteen erikoistuneita sovelluksia tai järjestelmiä ei aina olisikaan käytössä. Sen sijaan teknologiaa voidaan suunnitella ja soveltaa välillisesti turvallisuutta edistävin tavoin. On myös jotain keinoja parantaa tapahtuman sujuvuutta ja tehostaa yleisön kokemusta.

Esimerkiksi joissakin toimeksiantajan tilaisuuksissa käytettyjen videokameroiden livekuva mahdollistaa tilaisuuden jatkuvan valvonnan, jolloin turvallisuushenkilöstö voi nopeasti havaita ja reagoida mahdollisiin uhkiin tai turvallisuuspoikkeamiin. Valokuvaajien tuottama materiaali voi toimia arvokkaana dokumentaationa erilaisissa turvallisuuspoikkeamissa, ja se voi auttaa jälkikäteen analysoimaan ja kehittämään turvallisuuskäytäntöjä. Näiden teknologioiden hyödyntäminen vahvistaa turvallisuusvalmiuksia sekä auttaa tilannetietoisuudessa ja viestinnässä.

Teknologian hyödyntäminen voi myös nopeuttaa ja tehostaa erilaisia prosesseja tapahtumissa. Esimerkiksi elektronisten pääsylippujen skannaus ja mobiilimaksaminen mahdollistavat sujuvan ja nopean sisäänpääsyn tapahtuma-alueelle, vähentäen jonoja ja parantaen kävijäkokemusta. Näiden teknologioiden hyödyntäminen tehostaa tapahtuman logistiikkaa. Toimeksiantaja on vuodesta 2022 alkaen kokeillut mobiililippuja, jolloin osa pääsylipuista on saatettu myyntiin yhteistyökumppanin avulla sähköisessä muodossa. Tästä on saatu hyviä kokemuksia.

5.4 Viestintä

Viestintä on keskeinen taito työelämässä. Viestintä mahdollistaa tehokkaan yhteistyön, innovaation ja organisaation sisäisen yhtenäisyyden. Se on tunnustettu yhtenä tärkeimmistä pehmeistä taidoista nykyaikaisessa työympäristössä, missä teknologian nopea kehitys muuttaa ammattirooleja. Tehokas viestintä vähentää väärinkäsityksiä ja lisää yhteistyön sujuvuutta, kun taas puutteellinen viestintä johtaa ongelmiin. (Nyman, 2021, s. 14–16.)

Hyvän viestinnän strateginen arvo yrityksille korostuu, sillä se on linkitetty parempaan taloudelliseen suorituskyykyyn ja työntekijöiden sitoutumisen parantamiseen. Viestinnän kehittämiseen panostaminen on siis investointi, joka tukee sekä yksilöiden että organisaatioiden menestystä. Se ei ole pelkästään taito, vaan myös elintärkeä voimavara, jonka merkitystä työelämässä ja yhteiskunnassa laajemmin ei voi liikaa korostaa. (Nyman, 2021, s. 14–16.)

Viestinnän merkitys korostuu myös tapahtumaturvallisuudessa, jossa ennakkoiva ja selkeä kommunikaatio on keskeistä tapahtumaturvallisuuden varmistamisessa. Turvallisuusviestinnässä olennaista on varmistaa, että kaikilla tapahtumaan osallistuvilla on oikea-aikainen ja ymmärrettävä tieto siitä, miten toimia ennen tilaisuutta, sen aikana ja sen jälkeen, sekä mahdollisten turvallisuuspoikkeamien aikana. Tehokas viestintä auttaa ohjaamaan ihmisten käyttäytymistä ja varmistamaan sujuvat prosessit, mikä on välttämätöntä tapahtumien onnistuneen järjestämisen kannalta. Tapahtumajärjestäjän tehtävänä on siis saattaa tarvittava tieto tavoitteellisesti ja kattavasti kaikkien saataville, mikä tukee osallistujien valmiutta reagoida oikein mahdollisissa häiriötilanteissa, edistäen tapahtumaturvallisuutta.

5.4.1 Kriisi- ja hätäviestintä

Kriisit eroavat niistä arkipäivän ongelmista, joita koemme suoraan tai todistamme jatkuvasti. Kriisit ovat äärimmäisempiä tapahtumia, eikä niitä voida hallita rutiininomaisella reaktiolla. Kriisit ilmenevät äkillisesti ja yllättävästi, aiheuttavat välittömän uhan ja vaativat pikaisen, ellei välittömän reagoinnin.

Hätäviestintä keskittyy välittömien uhkien tai vaaratilanteiden aikana tapahtuvaan tiedonvälitykseen, jonka tavoitteena on suojella ihmishenkiä ja omaisuutta antamalla ohjeita ja tietoa hätätilanteen hallitsemiseksi. Kriisiviestintä puolestaan on laajempi kokonaisuus, joka kattaa kriisin kaikki vaiheet: ennakoinnin, reagoinnin ja jälkihoitoon keskittymisen. Kriisiviestinnällä osoitetaan vastuuta ja avoimuutta. Kriisiviestinnän tavoitteena on hallita ja lieventää kriisin vaikutuksia organisaation maineeseen, toimintaan ja sidosryhmien luottamukseen pitkällä tähtäimellä. (Bean & Taylor, 2019, s. 41–44.)

Kriisiviestintä on olennainen osa valveutuneiden yritysten viestintästrategiaa. Kriisiviestinnän tavoitteena on välittää ajankohtaista ja tarkkaa tietoa välittömästi julkisuuteen kriisin puhjettua. Tämä viestintäkokonaisuus kytkeytyy saumattomasti organisaation turvallisuussuunnitelmaan, sillä ennakoiva valmistautuminen on avainasemassa myös kriisiviestinnän tehokkuuden varmistamisessa. Keskeisiä elementtejä kriisiviestinnässä ovat sen säännöllinen päivittäminen, reagointikyky ja proaktiivisuus, unohtamatta yhteistyötä paikallisen median ja sidosryhmien kanssa. Usein kriisin hetkellä yleisö hakeutuu tuttuihin viestintäkanaviin. Kriisiviestinnässä korostuu sosiaalinen median käyttö, ja sen merkitys tehokkaana kriisiviestinnän välineenä on kasvanut. Tehokkaan kriisiviestinnän kulmakivinä ovat huolellinen ennakkosuunnittelu ja nopea reagointikyky, joilla pyritään turvaamaan yhteisön turvallisuus ja minimoimaan kriisin negatiiviset vaikutukset. (Sauvagnargues, 2018, s. 150–153.)

Hätäviestinnän puuttuessa kriisi vain voimistuu. On olemassa lukuisia esimerkkejä kriisitapahtumista, jotka ovat päätyneet kuvatallenteelle. Ne tapahtumat, joissa hätäviestintä puuttuu, päättyvät usein suurempaan katastrofiin kuin ne, joissa hätäviestintää toteutetaan. On tavattoman yleistä, että vakavan turvallisuuspoikkeaman aikana turvallisuushenkilökunta ei reagoi siten, että sillä olisi vaikutusta yleisöön. (Bean & Taylor, 2019, s. 42–43.)

5.4.2 Viestintä tapahtuman aikana

Tapahtuman suunnittelussa on keskeistä miettiä tehokkaita viestintätapoja. Aiemmat tapahtumat ovat osoittaneet kuulutusten, juontajien sekä videoseinien olevan arvokkaita työkaluja viestinnässä ja tapahtuman sujuvuudessa. Kuitenkin tapahtumien muuttuvat olosuhteet häiriötilanteissa, kuten sähkön puute tai voimakkaasti muuttuvat sääolosuhteet, vaativat monipuolisten viestintäkeinojen valmiutta, eritoten hätätilanteissa. Tämän vuoksi on tärkeää suunnitella useita viestintäkanavia. Turvallisuudesta vastaavan henkilön rooliin sisältyy hätäviestintävastuu, ja tilannekuvan ylläpitäminen, ja hänen tehtävään on yhdistää hätäviestintä kattavaan ja monikanavaiseen viestintäsuunnitelmaan. Tämä suunnitelma kattaa sekä tavalliset että poikkeukselliset viestintätarpeet, varmistaen, että yleisö saa kaiken tarvittavan tiedon läpi tapahtuman. Lähtökohtaisesti tilaisuuden aikana keskitytään tavanomaiseen viestintään, mikä sisältää kaiken olennaisen tiedottamisen tilaisuuden sujumuuden näkökulmasta.

5.4.3 Sosiaalinen media turvallisuusvälineenä

Sosiaalinen media tarjoaa uudenlaisen tavan hakea ja jakaa tietoa, mikä tekee siitä potentiaalisen välineen turvallisuusviestinnässä, erityisesti terveyteen liittyvissä kriiseissä. Toisin kuin perinteisissä viestintäkanavissa, sosiaalinen media sallii tuottajien ja kuluttajien saada tietoa suoraan lähteestä, mikä haastaa perinteisen tiedon luotettavuuden arvioinnin ja siirtää vastuun yksilöille. Sosiaalisen median tehokas hyödyntäminen turvallisuusvälineenä vaatii ymmärrystä siitä, miten ihmiset prosessoivat verkossa olevaa tietoa ja tunnistavat sosiaalisen median mahdollisuudet tietojen levittämiseen sekä yleisön tavoittamiseen. (Auer ym., 2016, s. 308–310.)

Sosiaalisen median käyttö on vakiinnuttanut asemansa tehokkaana kriisiviestinnän välineenä erityisesti esimerkiksi suuronnettomuuksien, luonnonkatastrofien ja pandemioiden yhteydessä, mahdollistamalla nopean tavan levittää kriittistä tietoa laajoille yleisöille. Sen soveltuvuus aktiiviseen ja kohdennettuun viestintään erityistilanteissa, kuten tapahtumien yhteydessä, on kuitenkin

rajallisempi, johtuen esimerkiksi viestien kohdentamisen haasteista, eli oikean syötteen toimittamisesta oikealle yleisölle. Siitä huolimatta sosiaalisen median potentiaali kriisiviestintäkanavana on merkittävä, ja sen kehitystyö jatkuu tavoitteena parantaa ihmisten turvallisuutta ja hyvinvointia kriisitilanteissa entistä tehokkaammilla viestintäominaisuuksilla. (Botan, 2021, s. 189–190.)

Sosiaalisen median rooli kriisiviestinnässä on merkittävä, erityisesti laajojen yleisöjen laajoissa kriiseissä, jossa pyritään suuren yleisön nopeaan tavoittamiseen. Vaikka sosiaalinen media ei vielä täysin sovellu tarkasti kohdennettuun aktiiviseen viestintään hätätilanteissa, se on arvokas työkalu passiivisessa kriisiviestinnässä ja yhteisön sitouttamisessa. Jatkuvan kehitystyön myötä sen potentiaali kohdennetussa viestinnässä paranee, mikä korostaa tarvetta integroida sosiaalinen media osaksi laajempaa viestintästrategiaa turvallisuusviestinnässä.

6 JOHTOPÄÄTÖKSET

6.1 Analyysi toimeksiantajan turvallisuusajattelusta

Teemakeskusteluiden ja tutkijan henkilökohtaisen havainnoinnin perusteella toimeksiantajan järjestämät yleisötilaisuudet ovat laadukkaita tapahtumia. Tapahtumia ei ole kuitenkaan erikseen korostettu turvallisiksi, mutta on hyväksyttävää olettaa turvallisuuden olevan osana myönteisiä asiakaskokemuksia ja pitkiä asiakassuhteita. Vaikka turvallisuuteen on toimeksiantajayrityksessä perinteisesti panostettu lähinnä perusohjeistuksen mukaisesti, niin viime vuosina on korostunut syvemmän turvallisuusajattelun ja -johtamisen tarve. Tämä johtuu osittain siitä, että menneen kymmenen vuoden aikana tilaisuuksissa ilmenneet turvallisuuspoikkeamat, erityisesti terveysturvallisuuden saralla, ovat osoittaneet tarpeen jatkuvalla kehittymiselle ja ennakoivalle riskienhallinnalle. Nämä poikkeamat eivät yleensä ole vaikuttaneet laajemmin yleisöön, mutta niiden esiintyminen painottaa proaktiivisen lähestymistavan merkitystä turvallisuuskulttuurin vahvistamisessa.

Tulevaisuudessa onkin olennaista keskittyä turvallisuusjohtamisen kokonaisvaltaiseen kehittämiseen. Tämä tarkoittaa paitsi organisaation sisäisen turvallisuusosaamisen vahvistamista, myös turvallisuusnäkökulman integroimista läpi kaikkien toimintaprosessien. Strateginen lähestyminen turvallisuuteen edellyttää sijoittamista turvallisuusjohtamiseen osana organisaation laajempaa kehittämistä ja uusien teknologioiden sekä innovaatioiden hyödyntämistä riskienhallinnassa.

Turvallisuusjohtamisen kehittäminen parantaa turvallisuutta ja rikastaa tapahtumakokemusta. Tämä vaatii toimeksiantajan vahvaa sitoutumista turvallisuuskulttuurin kehittämiseen ja koko organisaation osallistumista turvallisuusasioihin. Tavoitteeksi sopii, että jokainen tilaisuus on yhtä turvallinen kuin se on visuaalisesti ja sisällöllisesti kiehtova.

Strategisen turvallisuusjohtamisen myötä toimeksiantaja voi laajentaa turvallisuussuunnitelmiaan kattamaan erilaisia riskejä, myös terveysturvallisuuden ulottuvuudet. Tällöin korostuu jatkuvan dialogin ja yhteistyön merkitys sidosryhmien kanssa turvallisuustietoisuuden ja -kulttuurin vahvistamiseksi.

Toimeksiantajan kyky vastata tehokkaasti turvallisuushaasteisiin ja kehittää strategista turvallisuusjohtamista vahvistaa sen asemaa alalla ja edistää omaa turvallisuuskulttuuria laajemminkin. Avainhenkilöiden sitoutuminen, selkeät turvallisuustavoitteet, aktiivinen riskienhallinta ja turvallisuusinnovaatioiden hyödyntäminen ovat avainasemassa turvallisuuskulttuurin kehittämisessä, mikä puolestaan tukee organisaation pitkän aikavälin menestystä ja mainetta.

6.2 Hyvät käytänteet

Toimeksiantajan sitoutuminen turvallisuuden hallintaan on osa tietoista kilpailukyvyyn kehittämisen ja ylläpidon strategiaa. Toimeksiantaja on osoittanut kykyä ylläpitää vahvoja ja luottamuksellisia suhteita alihankkijoihin ja keskeisiin sidosryhmiin. Tämä yhteistyöverkosto mahdollistaa nopean reagoinnin muuttuviin tarpeisiin ja tilanteisiin, mikä on välttämätöntä turvallisuusuhkien tehokkaassa hallinnassa. Toimeksiantajan lisääntyvä osallistuminen vuoropuheluun ja yhteistyöhön verkoston kanssa parantaa palvelujen laatua ja vastaa kattavasti sekä omien että asiakkaiden odotuksiin.

Toimeksiantajan kiinnostus turvallisuussuunnitelmien kehittämiseen ja asiantuntijoiden konsultointi heijastaa sitoutumista turvallisuuden proaktiiviseen parantamiseen. Aktiivinen ote vähentää potentiaalisten onnettomuuksien riskiä ja on osa yhteistyöverkoston ja asiakkaiden luottamuksen kokonaisuutta. Ulkopuolisten asiantuntijoiden näkemysten hyödyntäminen tuo uusia ideoita, jotka voivat merkittävästi parantaa turvallisuuskäytäntöjä. Objektiviisen näkemyksen hyödyntämisellä pyrkii aktiivisesti edistämään turvallisuuskulttuuriaan.

Asiakassuhteet hyötyvät turvallisuuteen liittyvien toimenpiteiden korostamisesta. Turvallisuuden korostaminen viestii asiakkaille heidän ja heidän

omaisuutensa turvallisuuden priorisoinnista, mikä on keskeistä luottamuksen rakentamisessa ja asiakastyytyväisyyden ylläpitämisessä. Positiivinen turvallisuuskulttuuri edistää asiakassuhteiden syventymistä ja parantaa toimeksiantajan kilpailuasemaa.

Sijoittaminen turvallisuuden jatkuvaan parantamiseen ja sen viestiminen ulospäin tukevat toimeksiantajan vastuullisuusimagoa, mikä on yhä tärkeämpää kuluttajille. Toimeksiantaja on koko elinkaarensa ajan toiminut vastuullisesti esimerkiksi ympäristöasioissa. Tällä kokonaisuudella on sekä suoraan myönteinen vaikutus ympäristöön että positiivinen vaikutus yrityksen maineeseen. Turvallisuus voidaan nähdä samankaltaisena osana yrityksen vastuullisuutta. Vastuullisuuden osoittaminen turvallisuuden osa-alueella voi erottaa toimeksiantajan edukseen markkinoilla ja vahvistaa sen asemaa luotettavana toimijana. Turvallisuuteen tehtävät sijoitukset voivat olla etuna toimeksiantajan kyvyssä rakentaa pitkän aikavälin kilpailuetua, mainetta ja taloudellista menestystä.

6.3 Turvallisuusjohtamisen rooli organisaation kehittämisessä

Turvallisuusjohtaminen on keskeinen tekijä yrityksen toiminnallisen tehokkuuden ja talouden kannalta. Se edistää liiketoiminnan jatkuvuutta ja vähentää riskejä, jotka voisivat häiritä päivittäistä toimintaa. Hyvin hoidettu turvallisuusjohtaminen parantaa resurssien käyttöä ja pienentää häiriöihin liittyviä kustannuksia. Lisäksi se auttaa yritystä hallitsemaan riskejä, mikä suojaa sen mainetta ja varmistaa asiakastyytyväisyyden. Näiden tekijöiden ansiosta yrityksen taloudellinen tulos paranee, ja se pystyy tarjoamaan luotettavampia tuotteita ja palveluja asiakkailleen.

Jatkuva ja kestävä turvallisuuskulttuuri vaatii selkeitä strategioita ja toimenpiteitä, joiden avulla yritys voi kehittää turvallisuuskäytäntöjään ja ylläpitää niitä pitkällä aikavälillä. Näitä ovat muun muassa turvallisuuskoulutuksen lisääminen koko henkilöstölle, riskienhallintaprosessien parantaminen ja turvallisuussuunnitelmien integroiminen osaksi yrityksen päivittäistä toimintaa. Johdon

vahva sitoutuminen turvallisuuskulttuuriin on myös keskeistä. Lisäksi säännöllinen turvallisuuskäytäntöjen arviointi ja päivittäminen auttavat pitämään turvallisuuskulttuurin ajantasaisena ja tehokkaana.

Yleisötilaisuuksien turvallisuushaasteet edellyttävät yrityksiltä vahvempaa strategista turvallisuusjohtamista ja uusien teknologioiden hyödyntämistä. Älykkäiden valvontajärjestelmien käyttö ja yhteistyön tiivistäminen turvallisuusviranomaisten kanssa ovat keskeisiä toimenpiteitä, joilla voidaan parantaa turvallisuutta. Lisäksi on tärkeää varmistaa tietoisuus muuttuvista turvallisuusympäristöistä ja ulkoisten riskien huomioiminen riskienhallintasuunnitelmissa. Näiden toimenpiteiden avulla yritys voi parantaa valmiuttaan poikkeustilanteisiin ja vastata tulevaisuuden turvallisuushaasteisiin entistä tehokkaammin.

6.4 Yhteenveto löydöksistä

Toimeksiantajan turvallisuustoimet tarjoavat sekä vahvuuksia että alueita, joissa on tilaa kehitykselle. Tässä analyysissä tuodaan esiin keskeisiä havaintoja, jotka liittyvät sekä positiivisiin käytäntöihin että mahdollisuuksiin turvallisuusjohtamisen ja -kulttuurin kehittämiseksi.

Positiiviset käytännöt:

1. Proaktiivinen lähestymistapa turvallisuussuunnitelmiin: Toimeksiantajan sitoutuminen turvallisuussuunnitelmien kehittämiseen ja asiantuntijoiden konsultointiin ilmentää vahvaa pyrkimystä turvallisuuden parantamiseen. Tämä osoittaa organisaation halukkuutta investoida turvallisuuteen pitkäjänteisesti.
2. Tiivis yhteistyö alihankkijoiden ja sidosryhmien kanssa: Toimeksiantajan kyky ylläpitää positiivisia suhteita keskeisiin sidosryhmiin tukee mahdollisuutta tehokkaampaan turvallisuuden hallintaan. Yhteistyön dynaamisuus mahdollistaa nopean reagoinnin muuttuviin turvallisuushaasteisiin ja parantaa valmiutta turvallisuusuhkien ennakointiin.
3. Turvallisuusasioiden korostaminen ja sen vaikutus asiakassuhteisiin: Turvallisuusasioiden korostaminen asiakassuhteissa ja avoin viestintä

rakentavat asiakkaiden luottamusta. Tämä on merkittävä tekijä asiakas-
tyytyväisyyden ja pitkäaikaisten suhteiden kehittymisessä.

Kehityskohteet:

1. Yleisen turvallisuusjohtamisen kehittäminen: Vaikka toimeksiantajan toimenpiteet turvallisuuden parissa ovatkin huomattavia, olisi turvallisuusjohtamisen systemaattinen kehittäminen ja turvallisuusajattelun integroiminen kaikkiin toimintaprosesseihin järkevä kehityskohde. Turvallisuuskulttuurin vahvistaminen organisaatiossa on yksi mahdollisuus luotettavuuden ja positiivisen imagon lisäämiseen.
2. Turvallisuuskulttuurin sisällyttäminen osaksi organisaatiokulttuuria on merkki modernista yrityksestä. Tehokas integrointi vaatii sekä johdon että henkilöstön sitoutumisen turvallisuusperiaatteiden noudattamiseen läpi organisaation.
3. Henkilöstön koulutus ja osaamisen kehittäminen: Vaikka turvallisuus-
koulutus on osa perehdytystä, olisi koulutusta syytä laajentaa ja syventää. Painotus erityisesti ennaltaehkäisevien toimenpiteiden osaamisessa on tärkeää.
4. Riskienhallintaprosessien syventäminen: Riskienhallintaa tulisi kehittää entisestään analysoimalla monipuolisemmin potentiaalisia uhkia ja vahvistamalla toimenpiteitä niiden hallitsemiseksi.
5. Teknologian hyödyntäminen turvallisuuden parantamiseksi: Tutkimalla ja ottamalla käyttöön uusimpia teknologisia ratkaisuja, kuten älykkäitä valvontajärjestelmiä, voidaan lisätä turvallisuuden tehokkuutta ja reagoitokykyä. Nykyiset toimeksiantajan ja yhteistyökumppanin turvallisuuslaitteistot ovat osittain toimivia, mutta tekniikan kehittymistä on tarpeen seurata, jotta teknologian hyötyä saadaan kasvatettua.

Yhteenvetona voidaan todeta, että toimeksiantajan tekemät panostukset turvallisuuteen heijastavat sen sitoutumista turvalliseen toimintaympäristöön. Turvallisuusjohtamista kehittämällä ja integroimalla turvallisuuskulttuurin syvemmin osaksi organisaation perusarvoja, voidaan paitsi vastata nykyisiin haasteisiin, myös rakentaa perustaa tulevaisuuden menestykselle. Varsinkin henkilöstön turvallisuuskoulutuksen laajentaminen ja riskienhallintaprosessien

ymmärtäminen ja syventäminen ovat keskeisiä askeleita kohti entistä turvallisempaa ja vastuullisempaa toimintaa.

6.5 Turvallisuuden parantamisen mahdollisuudet

Kehittämällä turvallisuuden keskeisiä osa-alueita, organisaatio voi merkittävästi parantaa kokonaisturvallisuuttaan sekä lisätä ketteryytään turvallisuusuhkien hallinnassa. Tämä prosessi vaatii sitoutumista turvallisuusprosessien jatkuvaan kehittämiseen, teknologian hyödyntämiseen sekä henkilöstön koulutukseen ja aktiiviseen osallistumiseen. Seuraavaksi käydään läpi konkreettisia ehdotuksia, kuinka näitä turvallisuuden osa-alueita voidaan kehittää asiantuntevasti.

Riskienhallinnan syventäminen edellyttää organisaation kykyä tunnistaa ja arvioida mahdollisia uhkia sekä kehittää tehokkaita toimenpiteitä niiden hallitsemiseksi. Tähän kuuluu kattavan riskiarvioinnin suorittaminen, joka käsittää sekä sisäiset että ulkoiset riskitekijät. Organisaation tulisi ottaa käyttöön järjestelmällinen lähestymistapa, joka sisältää säännölliset riskienarvioinnit, skenaarioanalyysit ja riskienpriorisoinnin. Tehokkaan riskienhallinnan tukemiseksi on suositeltavaa perustaa monialainen riskienhallintatiimi, joka vastaa riskienhallintastrategian kehittämisestä, toteutuksesta ja seurannasta.

Riskienhallinnassa ja -arvioinnissa kohdataan tyypillisesti suuri määrä mahdollisia skenaarioita ja tapahtumia, joista osa käytännössä jätetään huomiotta joko siksi, ettei niitä tunnisteta tai niiden todennäköisyys arvioidaan pieneksi. On kuitenkin mahdollista, että tällainen epätodennäköinen skenaario tai tapahtuma toteutuu. Kun tarkastellaan laajaa joukkoa erilaisia skenaarioita, tällaisten tapahtumien todennäköisyyttä ei voida jättää täysin huomiotta. Keskeinen johtopäätös riskienhallinnan osalta on, että riskinarviointi tulisi asettaa riittävän laajaan viitekehykseen, jotta lopputulos ja pääskenaariot kattaisivat mahdollisimman laajan kokonaisuuden. Samalla tulisi kiinnittää erityistä huomiota niihin hypoteeseihin, jotka tukevat tunnistettuja tarkkoja skenaarioita. (Aven, 2020, s. 113.)

Turvallisuuskulttuurin vahvistaminen organisaatiossa tarkoittaa, että turvallisuudesta tehdään kaikkien yhteinen asia, johon jokainen työntekijä sitoutuu. Johdon on näytettävä esimerkkiä asettamalla turvallisuus etusijalle kaikessa päätöksenteossa ja toiminnassa. Lisäksi on tärkeää kehittää avointa viestintäkulttuuria, jossa turvallisuushuolia ja -ideoita voi vapaasti esittää ja jakaa. Turvallisuuskoulutuksia tulisi järjestää säännöllisesti, ja niiden avulla henkilöstö voi oppia uusia turvallisuusperiaatteita ja -käytäntöjä. Osallistamalla henkilöstöä aktiivisesti turvallisuuden kehittämiseen voidaan luoda vahva turvallisuuskulttuuri, joka tukee organisaation tavoitteita ja arvoja.

Yhteistyön ja viestinnän tehostaminen sidosryhmien kanssa on olennainen osa turvallisuuden hallintaa. Tämä tarkoittaa avoimen ja jatkuvan dialogin ylläpitämistä alihankkijoiden, viranomaisten, asiakkaiden ja muiden keskeisten sidosryhmien kanssa. Tehokkaan viestintästrategian kehittäminen, joka kattaa turvallisuusinformaation jakamisen ja päivitykset, auttaa varmistamaan, että kaikki osapuolet ovat tietoisia turvallisuusstandardeista, käytännöistä ja mahdollisista riskeistä. Lisäksi yhteistyö turvallisuusharjoitusten ja -koulutusten järjestämisessä voi parantaa valmiutta ja vahvistaa yhteisiä turvallisuusprotokollia.

Kehittämällä edellä mainittuja turvallisuuden osa-alueita organisaatio vahvistaa turvallisuuttaan ja parantaa kykyään reagoida nopeasti ja ketterästi turvallisuusuhkiin. Tämä edellyttää jatkuvaa sitoutumista ja halukkuutta investoida resursseja turvallisuusprosessien parantamiseen, teknologian kehittyneeseen hyödyntämiseen sekä henkilöstön osaamisen ja turvallisuustietoisuuden kehittämiseen. Turvallisuuden jatkuva parantaminen on monitahoinen tehtävä, joka vaatii kokonaisvaltaista näkemystä ja lähestymistapaa. Se käsittää paitsi fyysisen turvallisuuden myös tietoturvan, henkilöstön hyvinvoinnin ja organisaation kyvyn ennakoida sekä hallita muuttuvia turvallisuusuhkia tehokkaasti.

Turvallisuus on jatkuva prosessi, joka edellyttää organisaatiolta valmiutta tarkastella kriittisesti omia käytäntöjään ja prosessejaan sekä kykyä oppia ja sopeutua uusiin haasteisiin. Turvallisuuden parantamiseen tähtäävien

toimenpiteiden tulisi olla johdonmukaisia ja strategisesti suunniteltuja, jotta ne tukevat organisaation kokonaistavoitteita ja vahvistavat sen asemaa turvallisena ja vastuullisena toimijana niin työntekijöiden, asiakkaiden kuin laajemman yhteisönkin näkökulmasta.

Organisaation kyky kehittää ja ylläpitää vahvaa turvallisuuskulttuuria tehostaa yhteistyötä ja viestintää sekä syventää riskienhallintaansa on avainasemassa luomaan kestävä pohjan turvallisuudelle, joka puolestaan edesauttaa organisaation ketteryyttä ja sopeutumiskykyä turvallisuusuhkien edessä.

6.6 Perehdytys- ja turvallisuussuunnitelmien parantaminen

Perehdytys- ja turvallisuussuunnitelmien parantaminen on keskeinen askel kohti tehokkaampaa turvallisuuskulttuuria organisaatiossa, erityisesti kun otetaan huomioon vaihtuva henkilökunta ja turvallisuushenkilöstön vaihdokset. Laadukkaana perehdytyksen ja jatkuvasti päivittyvän turvallisuussuunnitelman kehittäminen ovat peruspilareita, jotka tukevat organisaation kykyä vastata nopeasti muuttuviin turvallisuushaasteisiin.

Kattava perehdytysprosessi on ensiarvoisen tärkeä jokaisen uuden työntekijän integroimiseksi organisaation turvallisuuskulttuuriin. Tämä edellyttää yksityiskohtaista ja asiantuntevaa perehdytysmateriaalia, joka kattaa sekä organisaation sisäiset turvallisuusprosessit että ulkoiset turvallisuusvaatimukset. Perehdytyksen tulee olla joustavaa, jotta se voidaan räätälöidä eri tehtävissä toimiville työntekijöille, ottaen huomioon heidän erilaiset tarpeensa ja vastuunsa.

Parannusehdotuksena on jatkuva perehdytysmateriaalin päivitys, joka sisältää uusimmat turvallisuustiedot, käytännöt ja teknologiat. Tämä varmistaa, että koko henkilöstö on ajan tasalla turvallisuusstandardeista ja osaa toimia oikein mahdollisissa vaaratilanteissa. Aktiivinen vuorovaikutus perehdytyksessä, kuten simulaatiot ja käytännön harjoitukset, auttavat vahvistamaan oppimista ja valmiuksia toimia hätätilanteissa.

Turvallisuussuunnitelman säännöllinen päivittäminen on avainasemassa organisaation turvallisuusjärjestelmän kehittämisessä. Tämä tarkoittaa, että suunnitelmaan sisällytetään oppitunnit aikaisemmista tapahtumista, muuttuvat turvallisuusuhat ja parhaat käytännöt. Turvallisuussuunnitelman tulee olla elävä dokumentti, joka mukautuu organisaation kasvuun ja muutoksiin sekä ympäröivän maailman turvallisuusympäristön kehitykseen.

Turvallisuussuunnitelman parantamiseen kuuluu myös selkeiden toimintasuunnitelmien laatiminen mahdollisille turvallisuusuhkille. Tämä sisältää tehokkaat evakuointisuunnitelmat, ensiapuvalmiudet ja yhteistyön parantaminen paikallisten pelastusviranomaisten kanssa. Lisäksi suunnitelman tulee sisältää vastuualueiden määrittelyt ja kommunikaatiostrategiat, jotka varmistavat nopean ja koordinoitun reagoinnin hätätilanteissa.

Parantamalla perehdytys- ja turvallisuussuunnitelmia, organisaatio voi paitsi parantaa kokonaisturvallisuuttaan, myös lisätä ketteryyttään turvallisuusuhkien hallinnassa. Tämä vaatii sitoutumista jatkuvaan oppimiseen, avoimuuteen uusille ideoille ja parhaille käytännöille sekä vahvaa yhteistyötä kaikkien sidosryhmien kanssa. Turvallisuus on jatkuvaa kehitystä vaativa alue, jossa proaktiivinen lähestymistapa ja valmius muutoksiin ovat olennaisia. Se edellyttää jatkuvaa sitoutumista turvallisuusprosessin kehittämiseen.

Turvallisuuden kehittäminen on jatkuva prosessi, joka vaatii kaikkien organisaation jäsenten aktiivista osallistumista. Vaihtuvan henkilöstön ja turvallisuushenkilöstön haasteisiin vastataan parhaiten luomalla selkeät, ymmärrettävät ja helposti saatavilla olevat perehdytysmateriaalit sekä varmistamalla, että turvallisuussuunnitelma on ajan tasalla, kattava ja kaikkien tiedossa.

Keskeistä on myös ymmärtää, että turvallisuus on kaikkien yhteinen vastuu. Tehokas viestintä, avoimuus ja yhteistyö ovat avainasemassa, kun rakennetaan luottamusta ja yhteisymmärrystä turvallisuuskysymyksissä. Organisaation on kyettävä mukautumaan nopeasti muuttuviin olosuhteisiin ja päivitettävä toimintatapojaan jatkuvasti turvallisuuden parantamiseksi. Tämä vaatii johdon

sitoutumista turvallisuuskulttuurin vahvistamiseen ja resurssien osoittamista turvallisuuden kehittämiseen.

Turvallisuus on parhaimmillaan jatkuva sitoumus. Sitoutuminen vaatii organisaatiolta valppautta, halua oppia ja valmiutta sopeutua, ja ennen kaikkea asennetta turvallisuuden kehittämiseksi. Kun perehdytys- ja turvallisuussuunnitelmia parannetaan johdonmukaisesti, organisaatio suojaa työntekijöitään ja asiakkaitaan, sekä rakentaa vahvan perustan pitkäaikaiselle menestykselle turvallisuuden osa-alueella.

6.7 Jatkotutkimusehdotukset

Tutkimustyön aikana tuli esiin lukuisia tärkeitä aiheita, joita voi tutkia samassa kontekstissa. Nämä aiheet liittyvät turvallisuusjohtamisen eri osa-alueisiin, kuten riskienhallintaan, sidosryhmäyhteistyöhön ja teknologisten ratkaisujen hyödyntämiseen turvallisuuden parantamiseksi. Jatkotutkimus voisi syventää ymmärrystä siitä, kuinka nämä osa-alueet voidaan tehokkaasti integroida osaksi organisaation toimintaa ja strategista johtamista.

Jatkotutkimuksissa voisi tutkia, kuinka turvallisuusviranomaiset voisivat ottaa entistä proaktiivisemmän roolin turvallisuussuunnittelussa yhteistyön tehostamiseksi ja koordinaation parantamiseksi. Tämä voisi sisältää esimerkiksi uusia toimintamalleja tai protokollia, joilla viranomaiset aktiivisesti ohjeistavat ja tukevat tapahtumajärjestäjiä turvallisuussuunnitelmien laadinnassa. Tällainen lähestymistapa voisi lisätä toimijoiden valmiuksia ja varmistaa turvallisuuskäytäntöjen yhdenmukaisuuden.

Turvallisuusjohtamisen kehittäminen voisi edellyttää syvällisempää tarkastelua siitä, miten riskienhallintaprosessit voidaan integroida osaksi organisaation johtamiskäytäntöjä. Tämä tarkoittaisi erityisesti riskienhallinnan analyysin, suunnittelun ja käytännön toteutuksen kehittämistä niin, että turvallisuusstrategiat ovat selkeästi linjassa yrityksen tavoitteiden kanssa. Jatkotutkimus voisi

tutkia, miten nämä elementit voitaisiin parhaiten implementoida ja jalkauttaa organisaatiossa.

Jatkotutkimuksissa voisi myös tarkastella, kuinka turvallisuuteen perehdyttämistä voidaan parantaa osana organisaation koulutusohjelmaa. Tutkimus voisi selvittää, millaisia koulutustapoja tai -menetelmiä käytetään tehokkaimmin turvallisuustietoisuuden lisäämiseksi ja henkilöstön valmiuksien kehittämiseksi turvallisuustilanteissa. Hyvä perehdytys voi olla keskeinen osa organisaation turvallisuuskulttuurin vahvistamista ja henkilöstön sitouttamista turvallisuusperiaatteisiin.

Teknologian nopea kehitys tarjoaa uusia mahdollisuuksia turvallisuuden hallintaan, ja jatkotutkimus voisi keskittyä modernien valvontajärjestelmien hyödyntämiseen turvallisuustoiminnassa. Tällaisia järjestelmiä ovat esimerkiksi älykkäät kamerajärjestelmät, analytiikka ja tekoälypohjaiset ratkaisut, jotka voivat auttaa riskien tunnistamisessa ja ennakoinnissa. Tutkimus voisi selvittää, millä tavoin nämä teknologiat voidaan integroituna tuoda tehokkaasti osaksi organisaation turvallisuusstrategiaa ja riskienhallintaa.

6.8 Tutkimuksen luotettavuus

Tutkimuksen luotettavuus tarkoittaa, että lukija kokee tutkijan toimineen ammattitaitoisesti ja valinneen tutkimuksen tavoitteisiin sopivat lähestymistavat ja menetelmät. Tämä antaa tutkimukselle perustan, jossa tutkimusongelmaa käsitellään johdonmukaisesti ja asiantuntevasti. Luotettavuuden lisäksi tutkijan on noudatettava eettisiä periaatteita koko tutkimusprosessin ajan, jotta tutkimus ei ole vain pätevä, vaan myös eettisesti kestävä. Tällöin käytetyt menetelmät ja analyysitavat voivat toimia laadukkaan tutkimuksen esimerkkeinä. Tutkimuksen tulee myös pyrkiä edistämään hyviä asioita tutkimuksen kohteille, eikä siitä saa aiheutua haittaa kohteena oleville tai muille osapuolille. Toisin sanoen tutkimuksen on oltava totuudenmukainen ja korrekti. (Puusa & Juuti, 2020, s. 175.)

Opinnäytetyössä luotettavuus arvioidaan validiteetin ja reliabiliteetin näkökulmasta. Reliabiliteetti viittaa tutkimustulosten toistettavuuteen: jos tutkimus tehdäisiin uudelleen samoissa olosuhteissa ja samoilla menetelmillä, tulosten tulisi olla yhteneviä alkuperäisten kanssa. Validiteetti puolestaan tarkoittaa sitä, että tutkimus tarkastelee juuri niitä asioita, joita sen on tarkoitus tutkia, ja että tutkimusmenetelmät soveltuvat tutkittavan ilmiön tarkasteluun (Kananen, 2015, s. 343).

Luotettavuutta arvioidessa on keskeistä tarkastella myös tutkijan puolueettomuutta, erityisesti silloin, kun tutkija on osa työyhteisöä, jossa tutkimus toteutetaan. Tässä opinnäytetyössä tutkijan rooli työyhteisössä on ollut konsultin asemassa, mikä on tarjonnut syvällisen näköalan turvallisuuden ja turvallisuusjohtamisen arviointiin. Tämä asema on mahdollistanut laajan ja monipuolisen aineiston keräämisen, mutta samalla on ollut tärkeää varmistaa, että tutkimuksessa huomioidaan mahdolliset puolueettomuuteen vaikuttavat tekijät. Puolueettomuus on pyritty varmistamaan tuomalla avoimesti esiin tutkijan omat arvot ja asema, sekä niiden mahdolliset vaikutukset tutkimusprosessiin (Vilkkä, 2021, s. 148).

Tutkijan turvallisuusajattelu ja toimintatavat olivat eettisesti kestäviä, mikä näkyi aineiston huolellisessa käsittelyssä ja analysoinnissa. Tutkijan rooli edellytti puolueettomuutta ja sitoutumista avoimeen toimintatapaan, jotta tutkimuksen johtopäätökset olivat perusteltuja ja toimeksiantajalle hyödyllisiä. Tiivis yhteistyö toimeksiantajan kanssa ei heikentänyt tutkimuksen objektiivisuutta; päinvastoin se mahdollisti kattavan näkemyksen turvallisuuskulttuurin ja johtamiskäytäntöjen arviointiin. Tutkijan vilpitön pyrkimys edistää toimeksiantajan turvallisuusjohtamisen kehitystä ilmeni niin tutkimusmenetelmien valinnassa kuin tulosten esittämisessä. Näiden perusteiden ansiosta tutkimus täytti eettisyyden ja luotettavuuden keskeiset vaatimukset, tarjoten arvokasta lisäarvoa toimeksiantajan turvallisuusjohtamisen kehittämiseksi.

Aineistonkeruumenetelmät tukivat tutkimuksen tavoitteita ja mahdollistivat eettisesti kestävä aineiston käsittelyn, mutta niiden toteutuksessa oli myös parantamisen varaa. Yksi parantamiskohde olisi ollut miettiä tarkemmin

teemahaastattelujen aikataulutusta. Ensimmäisestä haastattelusta kului mahdollisesti liian pitkä aika seuraavaan, sillä seuraavassa teemahaastattelussa jouduttiin käymään läpi uudelleen joitain toimeksiantajan turvallisuuden perusasioita. Tämä ei kuitenkaan heikentänyt keskusteluja, vaan teki niistä pidempiä. Teemahaastatteluiden aikarajoja tiivistämällä ja aikarungon tarkemmalla suunnittelulla olisi voitu varmistaa, että keskustelut olisivat pysyneet tuoreempina. Haastattelujen pitkä aikaväli voi vaikuttaa negatiivisesti aineiston johdonmukaisuuteen ja syvyyteen, sillä osallistujien muistot ja pohdinnat voivat muuttua ajan myötä, eikä alkuperäisiä keskusteluaiheita voida käsitellä enää samalla intensiteetillä edelliseen haastattelukertaan verrattuna. Teemahaastatteluiden aikarajojen tiivistäminen ja paremman aikarungon suunnittelu olisivat voineet parantaa aineiston monipuolisuutta ja syvyyttä.

Henkilökunnan aktiivisempi osallistaminen, kuten työpajojen tai ryhmäkeskustelujen järjestäminen, olisi tarjonnut kattavampia näkemyksiä turvallisuusjohtamisen käytännöistä ja vahvistanut tutkimuksen käytännönläheisyyttä. Vaikka tutkimuksessa käytetyt menetelmät ja teoria valittiin huolellisesti ja niistä saatiin laadukkaita tuloksia, osallistavampi lähestymistapa olisi voinut vahvistaa tutkimuksen vaikuttavuutta ja käytettävyyttä entisestään. Kaiken kaikkiaan tutkimus täytti luotettavuuden ja eettisyyden keskeiset vaatimukset, tarjoten konkreettisia ja toimivia suosituksia turvallisuuden integroimiseksi yrityksen johtamiskäytäntöihin ja edistäen merkittävästi turvallisuuskulttuurin kehitystä sekä riskienhallintaa.

LÄHTEET

Teemakeskustelut. (9.11.2023, 20.11.2023 ja 16.6.2024). Keskustelut yrittäjä lida Lammen ja konsultti Linda Sallménin kanssa toimeksiantajan tiloissa.

Allen, J., Bowdin, G., Harris, R. McDonnell, I. & O'Toole, W. (2012). Events Management. Routledge.

Aluehallintovirasto. (2024). Anniskelulupa. Aluehallintovirasto. Haettu 13.2.2024 osoitteesta <https://avi.fi/asioi/yritys-tai-yhteiso/luvat-ilmoitukset-ja-hakemukset/alkoholin-myynti-ja-anniskelu/anniskelulupa>

APA. (2024). Trauma. American Psychological Association. Haettu 10.1.2024 osoitteesta <https://www.apa.org/topics/trauma>

Auer, C., Schwarz, A. & Seeger, M. (2016). The Handbook of International Crisis Communication Research. Wiley.

Aven, T. (2020). The Science of Risk Analysis: Foundation and Practice. Taylor & Francis Group.

BBC. (19.8.2011). Pukkelpop storm: Belgian festival deaths reach five. BBC. Haettu 2.1.2024 osoitteesta <https://www.bbc.com/news/world-europe-14586001>

Bean, H. & Taylor, B. (2019). The Handbook of Communication and Security. Routledge.

Botan, C. (2021). The Handbook of Strategic Communication. Wiley.

Carroll, J. & Collingburn, A. (2016). Bastille Day terrorist attack in Nice. Australian Strategic Policy Institute. <https://www.jstor.org/stable/resrep04102?seq=1>

CitiGuard. (2024). Choosing security guards for event security. CitiGuard Protection Services. Haettu 19.3.2024 osoitteesta <https://citiguard.com.au/security-guards-event-security/>

Creswell, J. W. (2013). Qualitative Inquiry & Research Design: Choosing Among Five Approaches. Sage Publications.

Cooper, D. C. (2013). The Event Safety Guide. Event Safety Alliance.

DVV. (2024). Yleisötilaisuuden järjestäjän muistilista. Digi- ja väestövirasto. Haettu 14.2.2024 osoitteesta <https://www.suomi.fi/kansalaiselle/oikeudet-ja-velvollisuudet/turvallisuus-ja-jarjestys/opas/jarjestys/yleisotilaisuuden-jarjestajan-muistilista>

ELY-keskus. (2024). Tien tilapäinen sulkeminen. ELY-keskus. Haettu 11.3.2024 osoitteesta <https://www.ely-keskus.fi/tien-tilapainen-sulkeminen>

Eriksson, P. & Koistinen, K. (2014). Monenlainen tapaustutkimus. Kuluttajatutkimuskeskus.

Eurojust. (2018). Berlin Christmas market terrorist attack of December 2016. Eurojust. Haettu 2.1.2024 osoitteesta https://www.eurojust.europa.eu/sites/default/files/2018-06/2016-12_Berlin-terrorist-attack.pdf

Ferguson, A. & Moriarty, G. (18.3.2019). Three teenagers killed in Tyrone disco crowd crush are named. The Irish Times. Haettu 2.1.2024 osoitteesta <https://www.irishtimes.com/news/ireland/irish-news/three-teenagers-killed-in-tyrone-disco-crowd-crush-are-named-1.3829758>

Giuffrida, A. (8.12.2018). Six dead and dozens hurt in nightclub stampede in Italy. The Guardian. Haettu 3.1.2024 osoitteesta <https://www.theguardian.com/world/2018/dec/08/italy-nightclub-stampede-deaths-corinaldo>

Grunau, A. (1.12.2018). Love Parade: Living with pain. Deutsche Welle. Haettu 3.1.2024 osoitteesta <https://www.dw.com/en/survivors-describe-painful-memories-of-love-parade-disaster/a-42132818>

Haapio, H. & Siedel, G. J. (2013). A Short Guide to Contract Risk. Gower Publishing. <https://www.proquest.com>

Hollnagel, E. (2014). Safety-I and Safety-II: The Past and Future of Safety Management. Ashgate.

Hätäkeskuslaitos. (2024). Vaarasta varoittaminen. Hätäkeskuslaitos. Haettu 2.1.2024 osoitteesta <https://112.fi/vaarasta-varoittaminen>

Ikonen, S. (19.3.2024). Pieni ei voi ennakoida, suuri taiteilee turvallisuuden kanssa – mikä festareiden järjestämisessä on vaikeaa? YLE. Haettu 19.3.2024 osoitteesta <https://yle.fi/a/74-20079688>

Ikävalko, K. & Kavander, A. (30.6.2024) Suviseuroissa katkenneesta mastosta puuttuivat tukilangat – tapaus on poliisin mukaan poikkeuksellinen. Yle uutiset. <https://yle.fi/a/74-20097160>

Juvonen, M., Koskensyrjä, M., Kuhanen, L., Kämppi, P. & Talala, T. (2023). Yrityksen riskienhallinta. Aalto University Executive Education Oy

Kananen, J. (2015). Opinnäytetyön kirjoittajan opas. Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Kangas, L. (27.2.2024). Vaaratiedotteen saattaa tulevaisuudessa saada suoraan puhelimeen, eikä lappilaisia varoiteta Espoon vaaroista. YLE. Haettu 27.2.2024 osoitteesta <https://yle.fi/a/74-20076622>

Laki yksityisistä turvallisuuspalveluista 1085/2015 muutoksineen. Haettu 19.3.2023 osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151085>

Maankäyttö- ja rakennuslaki 132/1999 muutoksineen. Haettu 10.6.2024 osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1999/19990132>

Mannermaa, K. (2022). Työturvallisuuden ja työhyvinvoinnin käsikirja. Alma Talent.

Merriam-Webster. (2024). Definition of Risk. Merriam-Webster Dictionary. Haettu 12.1.2024 osoitteesta <https://www.merriam-webster.com/dictionary/risk>

Merriam-Webster. (2024). Definition of Analysis. Merriam-Webster Dictionary. Haettu 12.1.2024 osoitteesta <https://www.merriam-webster.com/dictionary/analysis>

Mueller, H-F. (2012). Complete Latin to English Glossary. Bolchazy-Carduzzio Publishers.

Muurinen, S. (8.8.2022). Porissa on poikkeuksellisen tiukat vaatimukset festariteltoille ja se saattoi pelastaa Porisperen. Satakunnan Kansa. Haettu 2.1.2024 osoitteesta <https://www.satakunnankansa.fi/satakunta/art-2000008990845.html>

Nyman, P. (2021). Viesti, vaikuta, vakuuta. Kauppakamari.

NZSAR. (2024). Critical Incident Stress Debriefing. New Zealand Search and Rescue.

OTKES. (2011). Tutkintaselostus: Heinä-elokuun rajuilmat 2010. Onnettomuustutkintakeskus.

OTKES. (2024a). Selvitys kuolemaan johtaneesta onnettomuudesta Pudasjärvellä 29.6.2024. Onnettomuustutkintakeskus.

OTKES. (2024b). Turvallisuustutkinta. Onnettomuustutkintakeskus. Haettu 5.12.2024 osoitteesta <https://turvallisuustutkinta.fi/fi/index/otkes/onnettomuus-jaturvallisuustutkinta.html>

Pelastuslaki 379/2011 muutoksineen. Haettu 11.3.2024 osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110379>

Pelastustoimi. (2017). Opas yleisötapahtuman pelastussuunnitelman laadintaan. Pelastuslaitoksen kumppanuusverkosto.

Pelastustoimi. (2024). Henkilömäärä ja poistumisjärjestelyt. Sisäministeriö. Haettu 6.7.2024 osoitteesta <https://pelastustoimi.fi/asiointi/yleisotilaisuuden-valvonta/henkilomaara-ja-poistumisjarjestelyt>

Peltola, H., Neilimo, K., Mitronen, L. & Kuusela, H. (2022). Kaupan huiput: kun hyvä ei riitä. Alma Talent.

Pitkäranta, A. (2014). Laadullinen tutkimus opinnäytetyönä - Työkirja ammatikorkeakouluun. e-Oppi Oy. <https://www.ellibslibrary.com>

Poliisi. (2024a). Yleisötilaisuudet. Poliisi. Haettu 14.2.2024 osoitteesta <https://poliisi.fi/yleisotilaisuudet>

Poliisi. (2024b). Jämsän Himoksen vuokramökissä 200 hengen bileet – poliisi muistuttaa järjestäjän vastuista. Poliisi. Haettu 18.3.2024 osoitteesta <https://poliisi.fi/-/jamsan-himoksen-vuokramokissa-200-hengen-bileet-poliisi-muistuttaa-jarjestajan-vastuista>

Puusa, A. & Juuti, P. (2020). Laadullisen tutkimuksen näkökulmat ja menetelmät. Gaudeamus.

Rauman kaupunki. (2024). Kaupunki ja hallinto: Tapahtumajärjestäjän opas. Rauman kaupunki. Haettu 11.3.2024 osoitteesta <https://www.rauma.fi/kaupunki-ja-hallinto/viestinta-ja-markkinointi/tapahtumajarjestajan-opas/luvat-ja-ilmoitukset/katualueen-kayttolupa/>

Rikksentorjuntaneuvosto. (2013). Paikallinen turvallisuussuunnittelu. Sisäministeriö.

Safe Culture. (2024). A Guide to Understanding 5x5 Risk Assessment Matrix. Haettu 1.3.2024 osoitteesta <https://safetyculture.com/topics/risk-assessment/5x5-risk-matrix/>

Sauvagnargues, S. (2018). Decision-making in Crisis Situations: Research and Innovation for Optimal Training. Wiley.

Sisäministeriö. (2024a). Miten terrorismia torjutaan Suomessa? Sisäministeriö. Haettu 10.1.2024 osoitteesta <https://intermin.fi/poliisiasiat/terrorismin-torjunta/torjuntatoimet-suomessa>

Sisäministeriö. (2024b). Varautuminen on pelastustoimen perustyötä. Sisäministeriö. Haettu 10.1.2024 osoitteesta <https://intermin.fi/pelastustoimi/varautuminen>

Sisäministeriö. (2024c). Pelastustoiminta apuna onnettomuuksissa. Haettu 10.1.2024 osoitteesta <https://intermin.fi/pelastustoimi/pelastustoiminta>

STM. (2002). Uusi työturvallisuuslaki velvoittaa toimimaan. Sosiaali- ja terveysministeriö. Haettu 5.12.2024 osoitteesta <https://stm.fi/-/uusi-tyoturvallisuuslaki-velvoittaa-toimimaan>

STM. (2024). Ensihoito. Sosiaali- ja terveysministeriö. Haettu 10.1.2024 osoitteesta <https://stm.fi/ensihoito>

Suojelupoliisi. (2024). Kansallinen terrorismin uhka-arvio 2024. Suojelupoliisi. Haettu 18.7.2024 osoitteesta <https://supo.fi/uhka-arvio>

Suojelupoliisi. (2024b). Terrorismin globaali tilannekuva. Suojelupoliisi. Haettu 18.7.2024 osoitteesta <https://supo.fi/globaali-tilannekuva>

SVT. (7.4.2019). Röster från Drottninggatan på tvåårsdagen. SVT Nyheter. Haettu 2.1.2024 osoitteesta <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/stockholm/roster-fran-drottninggatan-pa-arsdagen>

Teosto. (2024). Tapahtumalupa. Teosto. Haettu 11.3.2024 osoitteesta <https://www.teosto.fi/musiikin-kayttoluvat/hanki-lupa/tapahtumalupa/>

Työsuojelu. (2024). Perehdyttäminen. Työsuojeluhallinto. Haettu 19.3.2024 osoitteesta <https://tyosuojelu.fi/tyosuhde/nuori-tyontekija/perehdyttaminen>

Työturvallisuuslaki 738/2002 muutoksineen. Haettu 19.3.2024 osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2002/20020738>

Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta 407/2011. Haettu 11.3.2024 osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110407>

Vilkkä, H. (2021). Tutki ja kehitä. PS-Kustannus.

Westminster Security. (2024). How much security is needed for an event? Westminster Security. Haettu 19.3.2024 osoitteesta <https://www.westminster-security.co.uk/event-security/how-much-security-is-needed-for-an-event/>

Ympäristönsuojelulaki 527/2014 muutoksineen. Haettu 11.3.2024 osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2014/20140527>